

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení spolupráce obcí v místní akční skupině Strážnicko

Evaluation of Municipal Cooperation in the Local Action Group of Strážnicko

Student: Irena Mrkvová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D.

Ostrava 2015

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Irena Mrkvová**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Zhodnocení spolupráce obcí v místní akční skupině Strážnicko**
Evaluation of Municipal Cooperation in the Local Action Group of Strážnicko

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Obce a formy jejich spolupráce
 3. Charakteristika Místní akční skupiny Strážnicko v letech 2007-2013
 4. Zhodnocení spolupráce obcí v Místní akční skupině Strážnicko
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

GALVASOVÁ, Iva et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown, 2007. 140 s. ISBN 80-251-20-9.
PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
PEKOVÁ, Jitka a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba 2014*. Praha: Acha obec účtuje, 2014. 281 s. ISBN 978-80-905420-1-3.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 25.04.2015

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh vypracovala samostatně, přílohy č. 1 a 3 dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila. Všechny použité informační zdroje jsem uvedla v seznamu literatury a patřičně citovala v práci.“

V Ostravě dne 25. dubna 2015

.....
Bc. Irena Mrkvová

OBSAH

ÚVOD.....	6
2 OBCE A FORMY JEJICH SPOLUPRÁCE	9
2.1 Znaky spolupráce obcí.....	11
2.2 Problémy obcí	12
2.3 Typy spolupráce obcí na regionální úrovni	13
2.3.1 Smlouva ke splnění konkrétního úkolu	13
2.3.2 Dobrovolný svazek obcí	14
2.3.3 Společná právnická osoba.....	16
2.4 Spolupráce obcí se subjekty v území	17
2.4.1 Místní akční skupiny	17
2.4.2 Místní agenda 21	18
2.4.3 Partnerství veřejného a soukromého sektoru	19
2.5 Národní struktura spolupráce obcí	20
2.5.1 Svaz měst a obcí České republiky.....	20
2.5.2 Národní síť zdravých měst ČR.....	21
2.6 Spolupráce s obcemi jiných států.....	22
2.6.1 Přeshraniční impulzní centra	22
2.6.2 Euroregiony	22
3 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA STRÁŽNICKO.....	25
3.1 Místní akční skupina.....	25
3.1.1 Základní principy metody Leader	28
3.1.2 Finanční zabezpečení spolupráce	29
3.1.3 Strategické plánování rozvoje MAS	29
3.2 Charakteristika MAS Strážnicko.....	30
3.3 Důvody vzniku MAS Strážnicko	31
3.4 Činnost spolku.....	32
3.5 Členství ve spolku	33
3.5.1 Členská práva a povinnosti.....	33
3.6 Orgány spolku	34
3.7 Hospodaření spolku.....	38
3.7.1 Vedlejší činnost.....	39
3.8 Území MAS Strážnicko	39

3.8.1	Zvláštnosti území	40
3.8.2	Silné a slabé stránky oblasti.....	40
3.9	Poslání MAS Strážnicko a jeho aktivity	42
3.10	Priority a cíle MAS Strážnicko	43
3.11	Poskytování dotací MAS Strážnicko	44
3.11.1	Pravidla pro poskytnutí dotace.....	44
3.11.2	Pravidla pro žadatele/příjemce dotace.....	45
3.11.3	Typy žadatele	46
3.11.4	Opatření Fiche.....	46
3.12	Realizace strategického plánu LEADER.....	47
3.12.1	Registrace projektu.....	47
3.12.2	Způsob výběru projektů.....	48
3.12.3	Realizační část.....	49
3.12.4	Monitoring	50
4	ZHODNOCENÍ SPOLUPRÁCE OBCÍ MAS STRÁŽNICKO	52
4.1	Charakteristika obcí a jimi čerpané finanční prostředky období 2008 – 2013	52
4.1.1	Hroznová Lhota.....	52
4.1.2	Kněždub.....	53
4.1.3	Kozojídky	54
4.1.4	Petrov.....	55
4.1.5	Radějov	56
4.1.6	Strážnice	56
4.1.7	Sudoměřice	58
4.1.8	Tasov	59
4.1.9	Tvarožná Lhota	59
4.1.10	Vnorovy	60
4.1.11	Žeraviny.....	61
4.2	Komparace čerpání prostředků obcemi z programu LEADER	62
4.3	Efektivnost čerpání peněz obcemi MAS	65
4.4	Čerpání finančních prostředků se zaměřením na Fiche a projekty	66
4.5	Monitorování činnosti MAS	69
4.6	Ostatní činnost MAS Strážnicko	70
4.7	Shrnutí postupu získání finančních prostředků na projekty MAS	71

5 ZÁVĚR	73
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	76
SEZNAM ZKRATEK	80
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
SEZNAM PŘÍLOH	

ÚVOD

Téma diplomová práce zhodnocení spolupráce obcí v místní akční skupině Strážnicko je v dnešní době velmi aktuální, jelikož žijeme v České republice, která se vyznačuje právě velkým množstvím obcí, jejichž počet obyvatel se pohybuje kolem 1000, případně je i menší (dle ČSÚ k 1. 1. 2011 existovalo na území ČR 4 856 obcí s počtem obyvatel nižším než 1000, tedy 77,7 % všech obcí). V této práci budeme tedy považovat obce do 1000 obyvatel za obce malé. Tyto menší obce mají přidělen roční rozpočet, ze kterého musí financovat běžný chod obce – ať jde již o ekonomickou stránku, péči o obyvatele, infrastrukturu, ale musí také zajistit rozvoj území obce a jiné aktivity a to některým obcím právě z důvodu nižších finančních prostředků činí značné problémy. Jelikož se v České republice objevují právě menší obce, je jejich rozpočet velmi finančně omezený a je tedy kladen důraz většinou jen na zajištění těch nejpotřebnějších atributů. V posledních letech také pozorujeme značný odliv obyvatel z obcí, jelikož v menších obcích nová pracovní místa nevznikají v takové míře, aby stabilizoval počet obyvatel. Tito lidé se pak stěhují do větších měst, kde mají obyvatelé daleko větší možnosti, např. již zmíněnou možnost získání lepšího a kvalitnějšího zaměstnání, ale také ve větších městech jsou rozmanitější možnosti týkající se služeb – technických, sociálních, aj. V udržení si jakési perspektivní pozice a spokojenosti občanů mohou obce řešit tyto problémy dvěma možnými způsoby, tedy spoluprací s jinou obcí nebo vzájemným sloučením dvou nebo více obcí. Sloučení obcí je poměrně právně komplikovaný způsob, který u nás není příliš běžný. Naopak možnost spolupráce obcí potažmo jejich sdružování, které vedou k možnosti získání finančních prostředků, na které by jednotlivá obec sama nedosáhla je v dnešní době poměrně častým jevem.

V druhé kapitole práce uvádíme různé formy spolupráce těchto obcí, které mohou probíhat na několika úrovních a mnoha formami. Tato spolupráce je možná na regionální úrovni, dále obce mohou spolupracovat se subjekty v území, ale také na národní a mezinárodní úrovni – tedy jakási forma spolupráce s obcemi jiných států. Veškeré možné formy spolupráce v práci patřičně vysvětlíme. Jelikož stěžejním tématem práce je zhodnocení místní akční skupiny, budeme právě problematice místních akčních skupin věnovat velkou pozornost. Tato spolupráce je založena na základě metody LEADER, která umožňuje čerpat finanční prostředky z fondů EU. Popíšeme fungování, strategické plánování i historii MAS, kdy už nyní můžeme zmínit, že první MAS u nás začaly vznikat již v roce 2002 v souvislosti s Programem obnovy venkova, který v České republice fungoval od roku 1991 – 2006,

následoval Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství v programovém období 2004 - 2006 (LEADER+), který již byl spolufinancován Evropskou unií. Vývoji tohoto programu LEADER budeme v textu věnovat hodně pozornosti. Patřičným důkazem, že problematika čerpání finančních prostředků díky tomuto programu u nás funguje a obce ji využívají, je fakt, že v současné době MAS působí na 73 % území ČR.

Ve třetí kapitole přiblížíme blíže námi zkoumanou MAS Strážnicko, která vznikla v roce 2005, leží na Jihovýchodní Moravě a skládá se z 11 vzájemně spolupracujících obcí, kterými jsou Hroznová Lhota, Kněždub, Kozojídky, Petrov, Radějov, Strážnice, Sudoměřice, Tasov, Tvarožná Lhota, Vnorovy, Žeraviny. Důkladně se v této části zaměříme na důvody vzniku MAS Strážnicko, která volně navazuje na mikroregion Strážnicko, dále na orgány spolku a jejich činnost. Tyto orgány tvoří generální shromáždění, rada spolku, předseda spolku, kontrolní výbor, výběrová komise a kancelář spolku. Dále popíšeme základní informace o naší místní akční skupině, její partnerské základně, území a jeho četných zvláštностech, mezi něž můžeme jmenovat např. její výhodnou polohu v CHKO Bílé Karpaty, nejcenější orchidejové louky, ale také staré odrůdy ovoce (oskoruše). Uvedeme také vize a cíle, priority MAS Strážnicko a způsob dosahování těchto priorit a cílů. Popíšeme celý proces poskytování dotací z naší místní akční skupiny – od pravidel poskytování dotace, které platí pro samotnou MAS, ale i pro příjemce dotace. Uvedeme zde široký okruh potencionálních žadatelů, kterými mohou být zemědělci, mikropodniky, začínající podnikatelé, obce, nestátní neziskové organizace, zájmová sdružení právnických osob, církve. Následně popíšeme, jak prakticky probíhá celá realizace plánu LEADER – od registrace projektu, způsobu výběru projektů, realizační části k monitoringu.

Ve čtvrté, tedy poslední kapitole, která je zaměřena na praktické zhodnocení fungování spolupráce v MAS Strážnicko, bude komparace provedena v několika oblastech. Nejprve pro přiblížení popíšeme vždy každou jednotlivou obec a projekty, které jí byly schváleny vedením MAS, posléze SZIF a na které jí byla přidělena dotace, součtem peněz zjistíme výši dotace u každé obce a posléze budeme schopni porovnáním přidělených peněz vybrat obec, která získala nejvíce peněz, ale také která uskutečnila nejvíce projektů. Dále se budeme věnovat celkovému zhodnocení nákladů obcí za členství v MAS Strážnicko právě v porovnání s výnosy z ní plynoucí, abychom zjistili, zda je taková spolupráce pro obce efektivní. Důležitou částí diplomové práce bude zaměření na jednotlivé Fiche, tj. indikátory poskytování dotací. Budeme se snažit zjistit, na které Fiche 1 - 10 (jejichž zaměření si MAS Strážnicko určila ve Strategickém plánu LEADER v roce 2007 a jejichž detailní popis uvádíme v příloze

č. 4) věnovala nejvíce finančních prostředků a také jejich výši, potažmo v rámci které Fiche bylo uskutečněno nejvíce projektů. Toto zjištění bude **hlavním cílem** diplomové práce.

Dalším, tedy **vedlejším cílem** práce bude zjistit výši finančních prostředků, která připadá na obyvatele daných obcí v komparaci s vypočteným průměrem na obyvatele celé MAS Strážnicko. Opět se zde budeme snažit hledat obec, která si v této oblasti vedla nejlépe, tedy tu obec, jejíž finanční částka, připadající na 1 obyvatele nejvíce převyšovala průměr MAS.

Důležitou oblastí jsou také monitorovací indikátory, kterým se budeme taktéž věnovat v praktické části. Tyto monitorovací indikátory si MAS Strážnicko při tvorbě Strategie programu LEADER určila plnit na 100 %. Naší **hypotézou** tedy bude zjistit, zda tento cíl splnila.

V této práci budou použity metody analýzy, syntézy, dedukce a komparace a to převážně ve 4. kapitole a závěru. U kvantitativních metod výzkumu budou použita hlavně druhotná data, která budou převzata z interních dokumentů námi zkoumané MAS Strážnicko, Českého statistického úřadu, Ministerstva zemědělství apod. V rámci tvorby práce bylo čerpáno z řady relevantních zdrojů, a to jak odborné literatury, platné legislativy, tak internetových zdrojů.

2 OBCE A FORMY JEJICH SPOLUPRÁCE

Důvody pro spolupráci nejrůznějších subjektů mají základ v existenci tzv. synergického efektu, tedy efektu, který se vyznačuje tím, že „*společně lze dosáhnout významnějšího výstupu, než kdyby každý subjekt usiloval o dosažení určitého cíle sám*“¹. Spolupráci můžeme tedy obecně považovat za součinnost určitého množství subjektů při dosahování společného cíle.

Spolupráce je taktéž významný prvek fungování veřejné správy a nezbytný prvek rozvoje regionů. Z hlediska spolupracujících subjektů (partnerů) jimi mohou být složky státní správy, jednotky samosprávy, neziskové organizace (bez ohledu na jejich charakter), podnikatelský sektor či občané. Můžeme také rozlišit řadu forem jejich spolupráce, které jsou založené na nejrůznějších kombinacích vztahů zúčastněných subjektů a podmínek pro její naplňování. Jestliže hovoříme o spolupráci v rámci veřejného sektoru, rozlišujeme situaci v rámci státní správy a samosprávy.

Jednotlivé subjekty z oblasti státní správy se zabývají řízením vymezených oblastí, které spolu nejčastěji úzce souvisí. Z toho pak vyplývá i nezbytnost jejich zřejmých vzájemných interakcí. Tyto vztahy mezi jednotlivými složkami státní správy lépe vystihuje označení koordinace, jejichž náplní je zajištění vlastních úkolů tak, aby nebyly v rozporu s úkoly jiných složek. V oblasti samosprávy realizují jednotlivé subjekty svěřené úkoly specifické, ale také komplexní povahy. Spolupráce jim umožňuje dosahovat zmiňovaného synergického efektu, zejména v oblasti úspor z rozsahu či s využitím sdružování prostředků, vzájemné výpomoci či společného řešení problémů.

Význam spolupráce pro jednotlivé subjekty samosprávy je podmíněn především jejich ekonomickými a organizačními možnostmi. Pro posouzení významu i forem spolupráce je vhodné rozlišovat spolupráci nejrůznějších partnerů i z hlediska různých územních celků a jejich vzájemných vztahů (z rovin centra, krajů, regionů, svazků obcí a obcí). Důležitá je také ale i jejich vzájemná spolupráce.

1 GALVASOVÁ, Iva. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2, str.14

Pro obce je efektivní spolupráce klíčovým faktorem jejich rozvoje. Umožňuje jim realizovat rozhodující rozvojové záměry na svěřeném území, připravovat a uskutečňovat rozvojové projekty, které by samostatně byly pro jednotlivé obce z praktického hlediska nedosažitelné, umožňuje jim tímto způsobem snížit problémy plynoucí z jejich případné malé populační velikosti nebo nevhodné územní odlehlosti. Můžeme proto tvrdit, že meziobecní spolupráce je těžištěm spolupráce ve veřejné správě. Tomuto faktu nasvědčují i neustále se rozvíjející a měnící se struktury vzájemné spolupráce. Důležitým důvodem pro navazování nejrůznějších forem spolupráce je zájem spolupracujících subjektů „*racionálně a efektivněji využívat vlastní disponibilní zdroje či prostředky pro dosahování stanovených cílů*“². Subjekty předpokládají, že výsledkem spolupráce si alespoň jeden z nich polepší, přičemž ostatní si nepohorší nebo spíše v praxi všechny subjekty předpokládají získání určitých výhod.

Pro úplnost si nyní uvedeme spolupráci napříč jednotlivými úrovněmi veřejné správy, který vykazuje svébytný charakter zejména kvůli různému postavení partnerů (ať již právnímu či významovému). V případě spolupráce mezi kraji a obcemi jde o vztah rozvojový, kdy kraj usiluje o zlepšení podmínek obcí. V případě spolupráce mezi státní správou a samosprávou zejména o vztah správní a koordinační, který souvisí se smíšeným modelem přenesené a samostatné působnosti.

Důvody obecní spolupráce mají především účelový charakter, který spočívá ve spojení obcí s cílem zabezpečovat potřeby svěřené obci ze zákona (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích - obecní zřízení, v platném znění) v rámci samostatné působnosti.

Obce v samostatné působnosti ve svém územním obvodu pečují v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jedná se především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

² GALVASOVÁ, Iva. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2, str. 15

2.1 Znaky spolupráce obcí

Abychom pochopili smysl a význam spolupráce, je třeba blíže poznat a uspořádat její jednotlivé znaky. V obecné rovině můžeme rozlišit různé typy spolupráce dle jejího významu (funkce), formální způsoby vymezené podmínek spolupráce, mechanismy spolupráce, aktéry spolupráce (kde zkoumáme jejich kvantitativní nebo kvalitativní charakteristiky, ale také strukturu), ekonomické modely, nástroje spolupráce a řadu dalších charakteristik. V závislosti na jednotlivých znacích můžeme pak identifikovat různé bariéry spolupráce, stejně jako faktory jejího úspěšného fungování.

Pro rozlišení typů spolupráce podle funkce spolupráce můžeme vymežit:

- vzájemnou výměnu informací a zkušeností,
- společný postup při vyjednávání,
- koordinaci rozvojových činností,
- zajištění veřejných služeb,
- realizaci rozvojových projektů.³

Zákonné možnosti spolupráce mezi obcemi souvisí na sféře působnosti, v níž daná spolupráce probíhá. Model veřejné správy, který funguje v České republice, rozlišuje mezi působností samostatnou a přenesenou, tj. samospráva vykonává vedle aktivit spojených s rozvojem svého území i úkoly spojené s činností státní správy. Oblast samostatné působnosti je pak především prostorem pro meziobecní spolupráci. Jako jednu z možných forem spolupráce obcí v rámci přenesené působnosti můžeme označit dohodu o přesunu výkonu některých zákonem stanovených činností na jinou obec.

Z hlediska formálního přístupu lze rozlišit tři úrovně spolupráce obcí a to institucionalizovanou spolupráci, smluvní anebo spolupráci, která se uskutečňuje k danému účelu – tzv. ad hoc. Z hlediska typu aktérů pak rozlišujeme spolupráci mezi obcemi, spolupráci obcí a soukromého sektoru (ziskovým nebo neziskovým) a spolupráci obcí s jinými subjekty veřejné správy.

Pro hodnocení spolupráce obcí můžeme posuzovat účel a náplň spolupráce, kdy se za účel považuje cíl spolupráce a náplní je souhrn aktivit vedoucích k dosažení účelů vzniku.

³ GALVASOVÁ, Iva. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2, str. 24

V případě meziobecní spolupráce v návaznosti na cíle je možno rozlišit tři základní okruhy spolupráce – celkový rozvoj území, rozvoj určitých aspektů území (tzv. monotematická spolupráce), ale také řešení konkrétních dílčích problémů. Na základě kombinace výše uvedených znaků spolupráce (struktura, účel apod.) můžeme rozlišit konkrétní formy spolupráce.

Následující tabulka představuje hlavní znaky spolupráce na příkladu svazku obcí a místní akční skupiny.

Tab. č. 2.1 Znaky spolupráce

Znaky spolupráce u svazku obcí a místní akční skupiny					
Forma spolupráce	Funkce spolupráce	Účel spolupráce	Náplň spolupráce	Formální přístup	Typy aktérů
Svazek obcí	např. společný přístup sdílení zkušeností	celkový rozvoj území	např. realizace projektů společné akce	institucionalizovaný	obce
Místní akční skupina	např. koordinace rozvojových projektů	podpora rozvojových aktivit	např. pravidelná setkávání, příprava projektů	institucionalizovaný	obce, podnikatelé, neziskový sektor

Zdroj: vlastní zpracování dle GALVASOVÁ, Iva. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2, str. 26

2.2 Problémy obcí

Viditelným problémem malých obcí je obvykle nízká hustota osídlení. S tímto problémem lze očekávat vyšší náklady na dosažení srovnatelných efektů veřejných služeb či dosažení vybavenosti ve srovnání s většími obcemi. Mezi nejvýznamnější negativní stránky pro jejich harmonický vývoj patří zejména snižování úrovně dopravní obslužnosti i veřejnou dopravou – dle provedených průzkumů je právě toto největší problém ztěžující život v menších obcích, omezená možnost poskytovat služby základní občanské vybavenosti, nízká úroveň vybavenosti technickou infrastrukturou, rychlý úbytek pracovních míst, omezená příležitost k zaměstnání – nová pracovní místa nevznikají v takové míře, aby stabilizoval počet obyvatel, vyšší míra nezaměstnanosti a nízké příjmy, nedostatek finančních prostředků pro zajišťování činnosti spadajících do působnosti obcí a také obtížný přístup k úvěrům apod.

Z této celkově nepříznivé situace ale existuje řada kladů, které mohou malé obce svým obyvatelům nabídnout a využít je tak ke svému prospěchu, ale také důvodů, pro které je

v celospolečenském zájmu vytvořenou sídelní strukturu zachovat. Mohou jimi být například velmi ceněné kvalitní životní prostředí, klid a bezpečnost, dobré mezilidské vztahy, ale také v neposlední řadě i vyvážená péče o venkovský prostor, která je přirozeným důsledkem relativně husté sídelní struktury.

Popsané problémy mohou obce řešit dvěma základními způsoby – vzájemnou spoluprací nebo sloučením se s jinou obcí či obcemi. [1]

Sloučení dvou či nebo více obcí je poměrně komplikovaný způsob řešení, který u nás není příliš častý. Částečně je to způsobeno již zmíněnou veskrze negativní zkušeností se slučováním obcí v 60. - 80. letech, kdy se celý proces odehrával direktivně rozhodnutím z centra a nebral se ohled na mínění obyvatel dotčených obcí. Proti slučování hovoří i argument, podle něhož mohou být zápory rozdrobenosti obcí vyvažovány větší politickou odpovědností. Na rozdíl od větších měst zde ale není taková anonymita zastupitelů a výkon veřejných funkcí tak podléhá konkrétní, bezprostřední a nezprostředkované veřejné kontrole.

Pro zvýšení efektivity využití daných ekonomických i lidských zdrojů je v současnosti využívána především možnost **sdruzování obcí**, a to na základě všech výše specifikovaných legislativních předpisů (jedná se například o zákon č.128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku a zákon č. 90/2012Sb., o obchodních korporacích, zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, apod.

2.3 Typy spolupráce obcí na regionální úrovni

Dalším důležitým důvodem vedoucím ke spolupráci obcí plyne z ustanovení § 7 zákona⁴, který ukládá obci povinnost zabezpečovat výkon státní správy. Pro tyto záměry mají obce ze zákona možnost uzavírat následující typy spolupráce.

2.3.1 Smlouva ke splnění konkrétního úkolu

Tato forma spolupráce je relativně nová, poprvé se objevila v roce 2000 v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Stala se ale druhou nejvíce užívanou formou spolupráce (týká se

⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

více než poloviny obcí). Tuto smlouvu mohou opět uzavírat pouze obce. Ke splnění konkrétního úkolu může být smlouva uzavřena mezi dvěma nebo více obcemi a to na dobu určitou nebo neurčitou. Předmětem této smlouvy je vždy zajištění konkrétního úkolu, který spadá do samostatné působnosti zúčastněných obcí. Zpravidla se jedná o takový úkol, jehož plnění přesahuje hranice obce a jehož společné splnění může mít význam i pro další obec či obce. Příkladem mohou být např. vybudování stavby ke společnému užívání, zajištění sběru a odvozu domovního odpadu apod. Předmětem smlouvy ale nesmí být vznik právnické osoby.

2.3.2 Dobrovolný svazek obcí

Dobrovolný svazek obcí je základní a nejvíce typickou formou spolupráce obcí v České republice, a je přímo uveden v zákoně o obcích. Obvykle vznikají pro územně ucelenou oblast, která je vymezená přirozenými přírodními, technickými nebo historickými hranicemi a dalšími pojíci prvky. Vyskytují se ale i svazky sdružené bez principu územní celistvosti, které se zaměřují např. na rozvoj určitých společných záměrů (můžeme uvést např. svazek obcí Cyklostezka Brno – Vídeň). Členy svazků mohou být pouze obce. Není tedy možné, aby ve svazku byly sdruženy i jiné právnické osoby nebo osoby fyzické. Přes řadu společných rysů jsou svazky obcí značně různorodou skupinou. Lišit se mohou v účelu, tak v intenzitě a náplni spolupráce. Svazek obcí může společně vykonávat pouze záležitosti spadající do samostatné působnosti obcí a činnosti, které se týkají ochrany a prosazování společných zájmů obcí. Společný výkon některých úkolů snižuje administrativní zatížení obcí, což bývá velmi účelné, zvláště jedná-li se o populačně malé obce. Předmětem činnosti svazků mohou být zejména úkoly v oblastech školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu, čistoty obce, sítě technického vybavení, dopravní obslužnosti, správy majetku obcí apod.

„Při realizaci aktivit svazku je velmi významná právě míra zapojení všech členů svazků (intenzita spolupráce) a rozvinutí jejich spolupráce s dalšími aktéry v daném území.“⁵

⁵ GALVASOVÁ, Iva. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2, str. 31

Z hlediska zajištění spolupráce je důležitá taktéž role schopného manažera daného svazku. Občané členských obcí svazku mají svá práva i vůči svazku a jeho orgánům.

Svazky obcí slouží velmi často jako základ při jiné typy spolupráce. Zejména jde o místní akční skupiny a euroregiony, svazky obcí mohou vstoupit jako celek i do Národní sítě zdravých měst. Následující tabulka představuje počet dobrovolných svazků obcí v České republice za rok 2015.

Tab. č. 2.2 Počet dobrovolných svazků obcí

Přehled dobrovolných svazků obcí dle krajů za rok 2015	
Středočeský kraj	109
Jihočeský kraj	53
Plzeňský kraj	46
Karlovarský kraj	16
Ústecký kraj	32
Liberecký kraj	26
Královéhradecký kraj	51
Pardubický kraj	54
Kraj Vysočina	64
Jihomoravský kraj	129
Olomoucký kraj	50
Zlínský kraj	42
Moravskoslezský kraj	39

Zdroj: vlastní zpracování dle serveru Aris web, dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/raris/vyber1uvod.pl>

Z následující tabulky můžeme vyčíst, že největší počet dobrovolných svazků obcí je právě v Jihomoravském kraji v celkovém počtu 129, na druhém místě je Středočeský kraj s počtem 109 dobrovolných svazků obcí a na třetím místě v České republice nejvíce uzavírá tento svazek obce v kraji Vysočina.

V případě účelu můžeme svazky rozlišit na monotematické svazky a na „mikroregiony“. Jako mikroregiony bývají nepřesně nazývány veškeré svazky obcí. Označení mikroregion má však svůj specifický význam v případě vymezování hierarchických stupňů různě velkých, funkčně vymezených územních celků. Toto označení je vhodné pro takový svazek obcí, který zastřešuje poměrně ucelené území s výraznými znaky socioekonomické a geografické soudržnosti. Současné metodické přístupy považují za mikroregiony svazky obcí, které využívají principu soudržnosti, kdy více obcí propojuje a provazuje své zájmy a záměry při realizaci jednotlivých akcí a aktivit s cílem vymezení realizování žádoucích změn ve všech obcích nebo části obcí takto vymezeného území. Tyto monotematické svazky vznikají za

účelem realizace úzce vymezeného okruhu činností. Nejčastěji se jedná o budování technické infrastruktury, kdy se obce spojují k pořízení, resp. provozování vodovodu, kanalizace s ČOV, plynofikace apod. S účelem vzniku svazků souvisí také doba jejich trvání. Svazky „monotematické“ bývají většinou časově omezeny, právě na dobu realizace daného projektu, oproti tomu svazky „komplexní“ jsou relativně trvalé a usilují o komplexní rozvoj území koncepčním způsobem.

2.3.3 Společná právnická osoba

V případě, že společný úkol obcí vyžaduje jejich stabilnější spolupráci, mohou obce společně založit novou právnickou osobu a to obchodní společnost (akciovou společnost nebo společnost s ručením omezeným). Zakládání i činnost těchto právnických osob se řídí ustanoveními obchodního zákoníku. V praxi se této formy využívá např. u dopravních podniků, tepláren, správy bytových domů apod. Taková společnost vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do obchodního rejstříku a zaniká dnem výmazu z něj. Není-li při založení výslovně určeno, že se právnická osoba zakládá na dobu určitou, bývá založena na dobu neurčitou.

Za další formu spolupráce může být považováno i **uzavírání smluv v rámci přenesené působnosti obcí**. Přenesená působnost je v základním rozsahu svěřena všem obcím. Hlavní část činnosti v přenesené působnosti je ale soustředěna do obcí s pověřeným obecním úřadem (kterých je v ČR aktuálně dle ČSÚ 393⁶) a obcí s rozšířenou působností (205 obcí). Pověřený obecní úřad vykonává státní správu v základním rozsahu pro území své sídelní obce a v širším rozsahu svěřeném mu zvláštními zákony ve správním obvodu stanovením vyhláškou Ministerstva vnitra. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají také státní správu v základním rozsahu pro území sídelní obce a působností pověřeného obecního úřadu ve svém správním obvodu. Každá obec s rozšířenou působností je zároveň sídlem obecního úřadu a v rozsahu stanoveném zvláštními zákony vykonává státní správu pro správní obvod obce s rozšířenou působností. Pro zabezpečení agend přenesené působnosti je významný institut veřejnoprávních smluv, který zavedl nový zákon o obcích. Uzavírání veřejnoprávních smluv mezi obcemi slouží především k zajištění část přenesené působnosti, pro jejichž výkon menší

⁶ Regionální informační servis: správní členění kraje. [online]. [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/kraj-vysocina/verejna-sprava/spravni-cleneni/>

obce nemají předpoklady. Tyto smlouvy mohou uzavřít obce, jejichž orgány vykonávají rozšířenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností. Podle takové veřejnoprávní smlouvy je orgánům jedné obce svěřeno vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti i pro orgány jiné obce nebo jiných obcí, jež jsou účastníky dané smlouvy. K uzavření této veřejnoprávní smlouvy je nutný souhlas krajského úřadu. Praxe ukazuje, že veřejnoprávní smlouvy mezi obcemi směřují zejména k zajišťování výkonu přenesené působnosti ve věcech přestupků, k zajišťování úkolů podle zákona o obecní policii, ve věci poskytování jednorázových dávek sociální péče, ve věci výkonu práva shromažďovacího nebo také výkonu přenesené působnosti v oblasti náhradní rodinné péče.

2.4 Spolupráce obcí se subjekty v území

Další možnou spoluprací je spolupráce obcí se subjekty v území. Tato spolupráce může probíhat následujícími formami.

2.4.1 Místní akční skupiny

Spolupráce typu místní akční skupiny umožňují rozvinutí principu partnerství, které spočívá ve funkční spolupráci různých subjektů v území. Jedná se o uskupení vytyčená v rámci iniciativy LEADER+7, která spojují subjekty veřejného i soukromého sektoru působící v daném území – obce, svazky obcí, podnikatele, nestátní neziskové organizace či neorganizované občany. Místní akční skupiny se musí skládat z vyváženého a reprezentativního výběru partnerů, kteří pocházejí z různých socioekonomických sektorů na daném území.

Na úrovni rozhodování musí vytvořit zástupci soukromého sektoru (soukromí podnikatelé, neziskové organizace, fyzické osoby, které reprezentují zájmové skupiny) nejméně 50 % z místního partnerství. Nejčastější právní formou MAS je občanské sdružení. Podíl dalších forem (např. zájmové sdružené právnických osob, obecně prospěšná společnost) je již daleko nižší. Mezi jednotlivými formami MAS existují určité rozdíly, které jsou dané odlišnou právní úpravou: občanská sdružení jsou povinna se řídit ustanoveními zákona o sdružování občanů,

zájmová sdružení právnických osob jsou vázaná občanským zákoníkem a pro obecně prospěšnou společnost platí zákon o obecně prospěšných společnostech.

Metoda Leader je založena na partnerské spolupráci různých subjektů v území. Vzniká ze zástupců místních samospráv, podnikatelů a neziskových organizací a jejím základem je partnerská dohoda o hlavních cílech rozvoje venkovského regionu, společná příprava strategií a realizace projektů k jejich naplnění.

Následující tabulka uvádí počet místních akčních skupin v České republice. Z tabulky můžeme vyčíst, že největší počet místních akčních skupin podle jednotlivých krajů ČR má Středočeský kraj. Dále pak v příloze č. 1 uvádíme členskou základnu místních akčních skupin České republiky k 10. 3. 2015.

Tab. č. 2.3 Počet místních akčních skupin

Počet místních akčních skupin v ČR	
Středočeský kraj	21
Jihočeský kraj	15
Plzeňský kraj	6
Karlovarský kraj	5
Ústecký kraj	10
Liberecký kraj	5
Královéhradecký kraj	14
Pardubický kraj	11
Kraj Vysočina	15
Jihomoravský kraj	12
Olomoucký kraj	13
Zlínský kraj	15
Moravskoslezský kraj	10

Zdroj:vlastní zpracování dle webu eAGRI.cz, dostupné z

<http://eagri.cz/public/app/eagriapp/mas/Prehled/>

2.4.2 Místní agenda 21

Místní agenda 21 (neboli MA21) je mezinárodní program zavádění zásad udržitelného rozvoje na místní úrovni, vycházející ze závěrů mezinárodního Summitu Země v roce 1992, který se konal v Rio de Janeiru. Těžištěm této agendy je zapojování veřejnosti do plánování rozvoje obcí, měst, ale také regionů. Tato agenda je proces, který „zkvalitňováním správy věcí veřejných, strategického plánování (řízení), zapojováním veřejnosti a využíváním všech dosažených poznatků o udržitelném rozvoji v jednotlivých oblastech zvyšuje kvalitu života obyvatel a směřuje k zodpovědnosti občanů za jejich životy i životy ostatních bytostí

v prostoru a čase“⁷. Realizátory MA21 mohou být města, obce i regiony. Kvalita je v konkrétních podmínkách hodnocena pomocí souboru jedenadvaceti kritérií, podle nichž bude možné objektivně posoudit, která města, obce či regiony uplatňují MA21 v praxi a na jaké úrovni se nacházejí. Toto hodnocení pak může být i jedním z podkladů pro hodnocení žádosti o granty EU.

2.4.3 Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem se může uskutečňovat různými způsoby, za různým účelem a v různém rozsahu. Jednou ze specifických forem dané spolupráce je Partnerství veřejného a soukromého sektoru (tzv. Public Private Partnership, PPP). Tento pojem se používá pro spolupráci veřejného a soukromého sektoru, která vzniká za účelem využití zdrojů a schopností soukromého sektoru při zajištění veřejné infrastruktury popřípadě veřejných služeb.

V současné době existují dva základní způsoby řešení PPP. Prvním možným způsobem je situace, kdy obec, kraj, region, stát nebo jiná veřejná instituce buď založí spolu se soukromou právnickou, resp. fyzickou, osobou samostatnou společnost. Tato společnost pak realizuje vybraný projekt a za provedenou investici získá dlouhodobé povolení na provozování služby, tzv. koncese. Koncese je úřední povolení, které opravňuje danou společnost ke zřízení nebo provozování určité činnosti, např. poskytování dodávek tepla, dopravní obslužnosti, zdravotní a jiných služeb. Z poplatků, které plynou z těchto služeb, se splácují úvěry, provozní náklady a generují výnosy. Druhým případem je situace, kdy soukromý investor vloží finanční prostředky do vytvoření veřejně prospěšné stavby, kterou následně spravuje a provozuje. Za tuto službu pro veřejný sektor dostává) úplatu, případně získává prostředky přímo od konečných uživatelů. Tento způsob je využíván např. u dopravních staveb.

PPP značně přispívá ke zvýšení kvality i efektivnosti veřejných služeb, ale také výkonu státní správy a urychluje realizaci různých infrastrukturních projektů s pozitivním dopadem na rozvoj ekonomiky. Typickými příklady realizace formou PPP jsou projekty v oblasti dopravní infrastruktury, administrativních, bydlení, školství apod. Podstatou PPP je předpoklad většího přínosu pro veřejný sektor (v poměru k jim vynaloženým prostředkům) může být dosaženo

⁷ GALVASOVÁ, Iva. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2, str. 36

využitím schopnosti a zkušenosti soukromého sektoru a rozdělením rizik mezi zúčastněné strany tak, že každá strana nese takové riziko, které dokáže nejlépe řídit. Města a obce se v ČR doposud do PPP příliš nezapojily, a to převážně z důvodu nedostatku finančních prostředků. Překážkou v rozvoji PPP bylo navíc i nedostatečné legislativní ošetření této formy spolupráce.

2.5 Národní struktura spolupráce obcí

V oblasti spolupráce v rámci České republiky hovoříme o následujících formách.

2.5.1 Svaz měst a obcí České republiky

Svaz měst a obcí České republiky je organizace, jejímiž členy mohou být jen obce. Hlavním cílem tohoto Svazu je hájit společné zájmy a práva sdružených obcí v tomto Svazu a také vytvářet vhodné podmínky pro řešení problémů a také otázek společných pro jeho členy. Svaz tvoří otevřenou zájmovou nestranickou a nevládní organizaci, která je založena jako zájmové sdružení právnických osob.

K zajištění požadavků jednotlivých obcí jsou zřízeny komory Svazu (těmi jsou Komora statutárních měst, Komora měst a Komora obcí).

*„Svaz měst a obcí ČR je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Spolupracuje na návrzích legislativních opatření, a to formou připomínkování právních norem v oblastech, které se týkají místní samosprávy, čímž napomáhá tvorbě regionální politiky“.*⁸ Svaz měst a obcí České republiky taktéž napomáhá vytvářet podmínky pro integrování českých municipalit do nejrůznějších forem spolupráce v oblastech činnosti orgánů samosprávy a místní správy v Evropě, ale i ostatních zemích světa. Svaz určí spolu s Asociací krajů zástupce samosprávy do Výboru regionů, což je poradní orgánu Evropské Unie. Členové tohoto Výboru za naši republiku se tak pak mohou postupně seznamovat s mechanismy a nejrůznějšími programy EU v praxi. Svaz taktéž koordinuje program

⁸ GALVASOVÁ, Iva. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2, str. 40

partnerské spolupráce měst a obcí, ať už jde o spolupráci mezi asociacemi členských zemí Evropské Unie nebo o podporu vytváření demokratického systému samospráv.

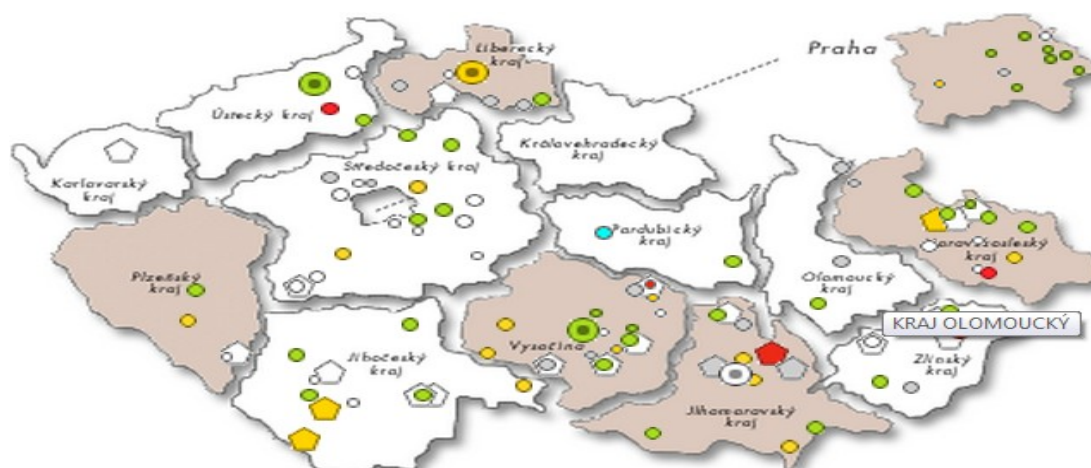
2.5.2 Národní síť zdravých měst ČR

Národní síť Zdravých měst je zájmovým sdružením právnických osob. Členy jsou především municipality (tedy obce, města, kraje) a také sdružení municipalit (ale pouze ta, která jsou právnickou osobou). Členem se někdy může stát osoba nemunicipálního charakteru, která se rozhodne respektovat dané stanovy Národní sítě zdravých měst. Tato síť poskytuje svým členům poradenství v oblastech jako je spolupráce a výměna zkušeností a přístupu k finančním zdrojům (státním, ale i evropským), včetně konzultací k přípravě projektů. Síť také nabízí pomoc při zpracování strategie rozvoje nebo zprostředkování spolupráce s odbornými partnery u nás případně v zahraničí. NSZM podporuje svou činností taktéž kvalitu veřejné správy a strategického plánování a řízení s ohledem na udržitelný rozvoj a podporu zdraví. Důležitý je také důraz na aktivní zapojení místních odborných i nevládních partnerů. [1]

Národní síť Zdravých měst ČR měla na konci roku 2014 celkem 119 členů - měst, městských částí Prahy, obcí, mikroregionů i místních akčních skupin. Regionálním vlivem působí na 2654 měst a obcí, ve kterých žije 6,018 mil. obyvatel (57 % populace ČR)⁹. [12]

Následující obrázek představuje Národní síť zdravých měst v České republice za rok 2014.

Obr. č. 2.1 Národní síť zdravých měst

Zdroj: NSZM: Přehled členských municipalit. [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://nszm.cz/index.shtml?apc=r2087231t>

⁹ Národní síť zdravých měst: Přehled členských municipalit - mapa. [online]. [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: <http://nszm.cz/index.shtml?apc=r2087231t>

2.6 Spolupráce s obcemi jiných států

Naše republika leží v srdci Evropy, tato výhodná pozice jí umožňuje spolupracovat s obcemi jiných států. Tuto spolupráci opět v následujícím textu popíšeme.

2.6.1 Přeshraniční impulzní centra

Přeshraniční impulzní centra jsou evropským pilotním dokumentem spolupráce regionů podél příhraničních oblastí Dolního Rakouska, České republiky, Slovenska a Maďarska.

Úlohou těchto center je především napomáhat překonávat hranice – technické nebo společenské. Nabízejí také podpůrnou činnost při realizaci příhraničních projektů a aktivit každodenního života. Těžištěm jejich aktivit je oblast hospodářství, dalšími okruhy jsou například kultura nebo sociální oblast. Tato spolupráce by měla v daném regionu napomoci odstranit předsudky, které mnohde přetrvávají a měla by také motivovat příhraniční spolupráci. Takovou realizací společných aktivit, které přesahují hranice států, mohou být v regionech lépe využity hospodářské šance rozšířené EU. Mohou to být právě podniky, zvažující krok přes hranice, které mohou takovou kooperací v mnoha ohledech profitovat.

2.6.2 Euroregiony

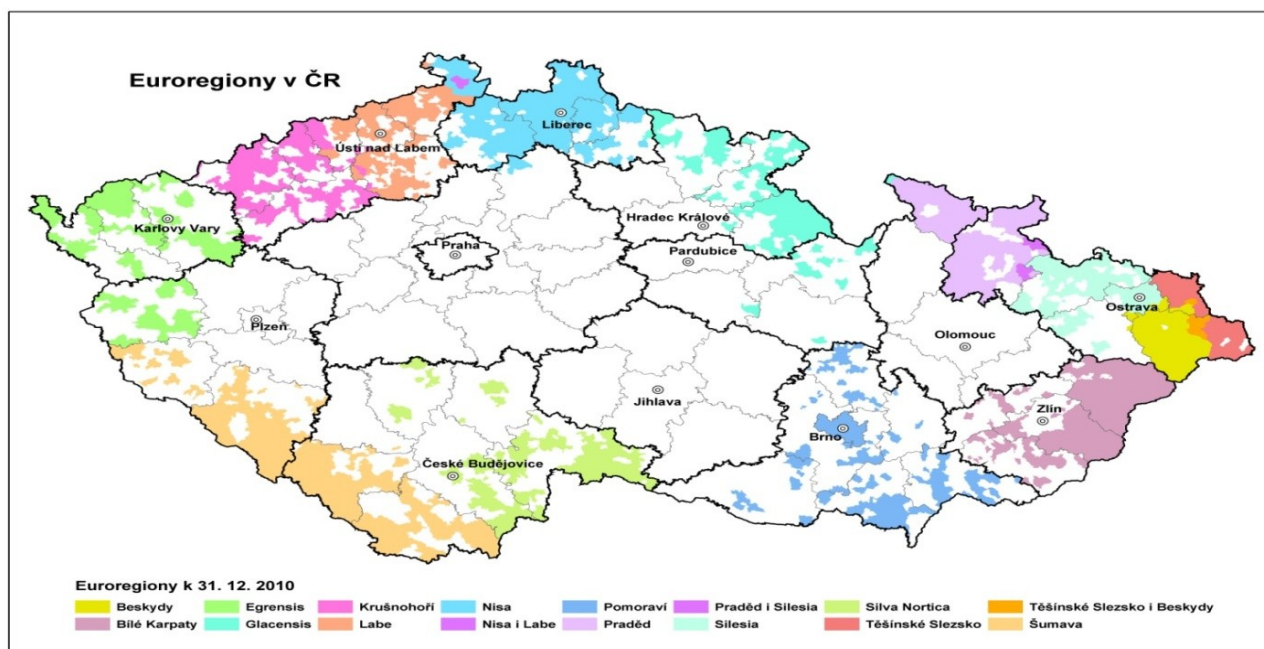
Další možností, jakou se provádí příhraniční spolupráce měst a obcí je existence tzv. euroregionů. Jejich cílem je překonávat hranice a postupně snížit význam státních hranic až na úroveň správního členění s pozitivně stimulačním účinkem na spolupráci. Pro existenci takovýchto euroregionů, až na výjimku některých chart Rady Evropy, neexistuje právní opora. Přesto si ale tyto subjekty časem dokázaly vydobýt významnou pozici. Ve většině zemí Euroregiony mají významný vliv, zejména co se týče administrování unijních prostředků pro podporu regionální přeshraniční spolupráce, kde se hlavně jedná o prostředky v rámci tzv. Iniciativy INTERREG. Euroregiony nicméně nejsou s Evropskou Unií jako takovou přímo spojeny, existují také v nečlenských zemích EU a řadu svých projektů financují nezávisle na EU.

V České republice fungují tyto subjekty jako zájmové sdružení právnických osob, případně jako sdružení subjektů vzniklé na základě smlouvy a vytváří si takové organizační struktury, které jsou potřebné k naplnění cílů. Některé euroregiony pak působí jen jako servisní nebo poradní místo a jiné naopak vytváří velké pracovní skupiny, které se pravidelně schází a řeší

aktuální problémy. Tato spolupráce formou euroregionů vzniká v územích, kde existuje určitá kulturní a hospodářská spojitost, která překračuje státní hranice. Jejím cílem je zlepšování životních podmínek tamního obyvatelstva (hlavně v sociální oblasti, hospodářství či infrastruktury). Hlavním motivem je tedy snaha o odstraňování nerovností a postupné vyrovnávání ekonomického i sociálního rozvoje daných spolupracujících stran.

Následující obrázek představuje Euroregiony v České republice, kterých máme celkem 13. Jmenovitě se jedná o Euroregiony Beskydy, Bílé Karpaty, Dobrava, Egrensis, Glacensis, Krušnohoří, Labe, Nisa, Pomoraví, Praděd, Silesia, Silva Nortica, Šumava – Bavorský les, Těšínské Slezsko.

Obr. č. 2.2 Euroregiony v ČR

Zdroj: ČSÚ: Euroregiony v ČR. [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/euroregiony_v_cr/\\$File/euroregiony2010.jpg](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/euroregiony_v_cr/$File/euroregiony2010.jpg)

Pro shrnutí v následující tabulce uvádíme možné právní formy spolupráce obcí, jejich subjekty a také zákonné normy, dle kterých se řídí.¹⁰

¹⁰ Dle nového občanského zákoníku č. 89/2012 se některé formy spolupráce musí transformovat na jinou právní formu. Občanský zákoník vymezuje přechodné období pro tuto transformaci, která momentálně probíhá.

Tab. č. 2.4 Právní formy spolupráce obcí

Právní forma	Subjekty	Norma	Konkrétní formy
Smlouva ke splnění konkrétního úkolu	pouze obce	Zák. č. 128/2000 Sb., o obcích	/
Smlouva o vytv. DSO	pouze obce	Zák.č. 128/2000 Sb., o obcích	svazky obcí
Společná PO obcí	pouze obce	Zák.č. 513/1991 Sb., obch.zák.	/
Obchodní společnost	FO i PO	Zák.č. 513/1991 Sb., obch.zák.	/
Obecně prospěšná spol	FO i PO	Zák.č. 248/1995 Sb., o OPS	MAS
Zájmové sdružení PO	PO	Zák.č. 40/1964 Sb., obč.zák.	euroregiony, sdruž. obcí, MAS, SMO ČR, NSZM
Smlouva o sdružení	FO i PO	Zák.č. 40/1964 Sb., obč.zák.	euroregiony
Občanské sdružení	FO i PO	Zák. č. 83/1990 Sb., o sdruž.obč.	MAS

Zdroj: vlastní zpracování dle GALVASOVÁ, Iva. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno:

Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2, str. 30

3 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA STRÁŽNICKO

Ve třetí kapitole nejprve přiblížíme problematiku místních akčních skupin, jakožto stěžejnímu tématu diplomové práce.

3.1 Místní akční skupina

Místní akční skupiny jsou společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které vzájemně spolupracují na rozvoji venkova, zemědělství a při získávání finanční podpory z EU a z národních programů, pro svůj region a to na základě **metody LEADER** (Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale neboli Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku). [11]

Tyto skupiny vznikají kvůli prosazování zájmů obcí a místních komunit s cílem dosáhnout změn. Vznikají nejčastěji jako seskupení obcí kolem přirozeného centra. Obecně můžeme říci, že jde o jakási spádová území. Vznik, velikost, charakteristiku území místních akčních skupin jasně determinoval právě již dříve zmíněný program LEADER. Nejvíce jich vzniklo ve sledovaných krajích mezi lety 2005 – 2007, a to zejména díky popularizaci tohoto programu ve venkovských oblastech a rostoucímu objemu finančních prostředků, které mohly na svou činnost získat. Můžeme najít velké místní akční skupiny s více než padesáti obcemi a padesáti tisíci obyvateli. V porovnání s mikroregiony mají MAS o něco nižší hustotu (přibližně 92 obyvatel/km²) a dokreslují princip a metody programu Leader, který je určen prioritně právě pro venkovské oblasti s nízkou hustotou osídlení. MAS působí na 73 % území ČR.

Důvodem vzniku MAS je často společný zájem obecného rozvoje území (z tohoto důvodu vzniká téměř polovina MAS) nebo naopak jsou zakládány monotematicky, například kvůli vybudování ČOV, kanalizace nebo plynofikace (jedná se ale stále o menší část těchto subjektů, které po dokončení daného úkolu tuto spolupráci ukončí nebo na tomto základě staví sdružené obce svoji další spolupráci). Nejčastějším důvodem je ale stále zvyšování kapacity území získáváním externích finančních prostředků prostřednictvím managementu MAS. [14]

První MAS u nás začaly vznikat v roce 2002 a to v souvislosti s Programem obnovy venkova, který se v naší republice realizoval 1991 - 2006. Další významnou příležitostí pro MAS byl Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství v programovém období 2004-2006 (LEADER+), který již byl spolufinancován Evropskou unií, dále pak samostatný národní program LEADER ČR, který byl výhradě financován ze státního rozpočtu ČR a byl vypisován v letech 2004 - 2008, jako roční dotační program Ministerstva zemědělství. Od roku 2007 je LEADER jednou z Os Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, konkrétně je jedná o Osu IV. LEADER. Každá členská země EU přizpůsobuje svá pravidla národním podmínkám a daným zvyklostem. Metoda LEADER jakožto nástroj podporující rozvoj venkova funguje v různých prostředích. V naší republice na rozdíl od „starých“ zemí EU (15) došlo před 20 lety k významným společenským změnám - přechod od totalitního režimu k demokracii.

Nyní si uvedeme základní parametry místních akčních skupin:

- geograficky homogenní území,
- počet obyvatel od 10 000 do 100 000 mimo města s počtem obyvatel větším než 25 000,
- účast zástupců veřejné správy v MAS musí být maximálně 50 % (a týká se i řídicího orgánu), druhá polovina je tvořena ze zástupců podnikatelů rozvojových organizací,
- MAS dle Programu rozvoje kraje může být obecně prospěšná společnost, občanské sdružení, zájmové sdružení právnických osob,
- členové MAS musí mít stanoven statut, stanovy, organizační řád, strukturu a musí být registrována u MV ČR,
- MAS musí projednat a schválit strategii pro území dané MAS,
- fungování metodou Leader.¹¹

V současné době máme v České republice více než 150 MAS. V celé Evropě existují také tisíce „skupin pro místní akce“ – tzv. LAGs (Local action Group), které mezi sebou navzájem spolupracují a předávají si zkušenosti s rozvojem venkova. [11]

Organizačně právní podmínky:

- právní subjektivita (občanské sdružení, obecně prospěšná společnost, a dříve založené MAS mohou mít také právní subjektivitu zájmového sdružení právnických osob),

¹¹ EAGRI venkov: Místní akční skupiny. [online]. [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/>,

- statut, stanovy, organizační řád, struktura organizace,
- vlastní projednaná a schválená strategie pro dané území MAS a její následné inovace,
- členové MAS musí mít v daném mikroregionu bydliště, sídlo, nebo v něm musí působit.

Tyto podmínky musí být splněny bezpodmínečně.¹²

Základní podmínky vnitřní organizace tvoří existence statutárního zástupce, manažera, administrativního pracovníka, účetní (účetní firma), programového a monitorovacího výboru, a výběrové komise. Dalším organizačním a technickým řešením MAS se meze nekladou. Místní akční skupina pracuje metodou LEADER pouze tehdy, jestliže rozděluje finanční prostředky a v celém průběhu realizace projektů je kontroluje těmito aktivitami:

- vyhledává dotační tituly ve prospěch svých členů, dále kontroluje anebo zpracovává či napomáhá zpracovat projekty MAS a projekty dalších členů MAS, případně také školí členy MAS,
- provádí výběry projektů,
- ověřuje přijatelnost žadatele, přijatelnost jeho projektu, finanční zdraví apod.,
- kontroluje průběh realizace před, v průběhu a po skončení daného projektu,
- schvaluje projekty na úrovni veřejného projednání nebo řídicími orgány MAS a ty poté předkládá k rozhodnutí výběrové komisi.

„Období 2007-2013 je zcela výjimečné a nebude se již nikdy opakovat. Dva hlavní pilíře „Společné zemědělské politiky EU“ jsou významnou podporou zemědělství a venkova. Finanční zdroje, které se získají, musí vytvářet významné nadhodnoty a napomáhat k realizaci zásadních strukturálních změn. Cílem je připravit zemědělce a venkov na následující období 2014 – 2020, tedy období bez významných dotací“¹³. V rámci Programu rozvoje kraje je k dispozici celkem 90,4 mld. Kč.[36]

¹² AGRI: LEADER - budoucnost venkova 2009. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/37121/_02_Brozura_LEADER_budoucnost_venkova_2009.pdf, str. 7

¹³ AGRI: LEADER - budoucnost venkova 2009. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/37121/_02_Brozura_LEADER_budoucnost_venkova_2009.pdf, str. 8

3.1.1 Základní principy metody Leader

Metoda Leader má za úkol povzbuzovat rozvinutí vnitřního rozvojového potenciálu regionu. „Cílem je podpora zavádění integrovaných strategií pro trvale udržitelný rozvoj, vyzkoušet nové způsoby podpory přírodního a kulturního dědictví, upevnit ekonomické prostředí, přispět k tvorbě nových pracovních míst i k celkovému zlepšení organizačních schopností dané komunity“.¹⁴

Základním prvkem metody Leader je tedy spolupráce v širším slova smyslu, zejména se tím myslí podpora obnovy místních komunit, posilování místní demokracie a rozhodování na nejnižší možné úrovni. Jistá síla a význam MAS spočívá v propojení veřejného a soukromého sektoru a ve spolupráci nejrůznějších partnerů. Význam MAS v dnešní době neustále narůstá a právě pomocí těchto uskupení plynou finanční prostředky na rozvoj venkova. Jejich rozvoj byl vyvolán právě nově vzniklými finančními možnostmi.

Mezi základní principy této metody můžeme považovat:

- přístup zdola nahoru – o budoucnosti daného regionu rozhodují lidé, kteří žijí na daném území a znají jeho tradice a potřeby,
- fungující partnerství veřejných a soukromých subjektů,
- existence místní rozvojové strategie
- integrované a vícesektorové akce,
- inovativnost – neustálé nalézání nových řešení problémů venkovských regionů,
- síťování – výměna zkušeností mezi danými skupinami LEADER,
- spolupráce – společné projekty MAS v rámci státu, EU a dalších zemí.¹⁵

Iniciativa Leader Evropské unie vznikla již v roce 1991 s hlavním cílem intenzivní podpory rozvoje venkova prostřednictvím místních obyvatel - venkovanů. Evropská komise postupně vytvořila metodu, která venkovským komunitám umožňuje aktivně formovat svou vlastní budoucnost. V tzv. „starých“ členských zemích EU (15) se postupně od roku 1991 realizovaly iniciativy LEADER I., LEADER II. a LEADER +. Na tyto aktivity pak plynule navazuje

¹⁴ GALVASOVÁ, Iva. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2, str. 35

¹⁵ EAGRI venkov: Místní akční skupiny. [online]. [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/>

LEADER 2007 – 2013, ale také poslední iniciativa z října roku 2011 a to LEADER 2014 – 2020. [13]

3.1.2 Finanční zabezpečení spolupráce

Při procesu spolupráce je nutné financovat běžné náklady společné činnosti a dále náklady, které vyplývají ze společně realizovaných aktivit. *„Pro udržení funkčnosti spolupráce je nezbytné zformulování finanční strategie partnerství (tj. stanovení přístupů k získávání finančních prostředků a k jejich alokaci), která bude provázána s konkrétní náplní činnosti“¹⁶.*

Finanční strategie partnerství musí v první fázi řešit otázku nákladů, které vznikají při realizaci partnerství, jejich úhradu a také způsoby získávání finančních zdrojů pro realizaci daného partnerství. Náklady činnosti partnerství je možné hradit dvěma způsoby:

- úhrada z vlastních zdrojů členů partnerství a to z finančních příspěvků jednorázových či poskytovaných pravidelně nebo z naturálních vkladů,
- úhrada z jiných veřejných a soukromých zdrojů – např. dotace obce, svazku obcí, kraje apod.

Hlavním zdrojem příjmů většiny sdružení jsou pravidelné členské příspěvky. Některá sdružení považují také příspěvky vstupní. Výše příspěvku je stanovena rozhodnutím valné hromady nebo rady. Určujícím kritériem pro výši příspěvku by měl být rozsah činnosti sdružení, který je zakotvený ve strategii rozvoje.

3.1.3 Strategické plánování rozvoje MAS

Strategické plánování můžeme označit jako proces, který zahrnuje výběr cílů (na základě analýzy minulého rozvoje, současné situace a možných vývojových trendů), úkolů a činností potřebných k jejich dosažení. Hlavní význam strategických dokumentů spočívá ve vyjasnění

¹⁶ GALVASOVÁ, Iva. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2, str. 61

si společných zájmů, vizí a cílů spolupracujících obcí. Z hlediska obecnosti a účelu je možno rozlišit následující typy strategických dokumentů a to s ohledem na jejich věcný a zejména časový aspekt:

- strategie – jedná se o dlouhodobý koncepční dokument, který určuje základní linie rozvoje daného subjektu, resp. území,
- program – je to střednědobý dokument, který vychází ze strategie, navazuje na ni a ve střednědobém horizontu vytyčuje opatření, která bude subjekt realizovat, aby dosáhl daných strategických cílů,
- plán – je to krátkodobý dokument prováděcího charakteru, je to nezbytný návazný dokument na strategii, neboť konkretizuje vybraná opatření ve formě projektů či aktivit.

Většina místních akčních skupin má rozpracovanou rozvojovou strategii s dlouhodobými záměry, prioritami, opatřeními a někdy i konkrétními rozvojovými projekty. Většina subjektů má taktéž zpracovanou strategii ve střednědobém horizontu (3 -7 let). Dominantní postavení mezi zpracovateli strategických plánů mají externí poradenské firmy, menšinu zaujímá zpracování vlastními silami. Taktéž můžeme říci, že zapojování veřejnosti do procesu tvorby strategií není moc velké.[1]

3.2 Charakteristika MAS Strážnicko

Námi zkoumaná MAS Strážnicko se nachází na jihovýchodní Moravě v Jihomoravském kraji se sídlem ve Strážnici. Je členem národní sítě MAS České republiky. Registrace proběhla 28. 11. 2005 a předsedou je Ing. Petr Hanák.

MAS Strážnicko má dle údajů Českého statistického úřadu k 31. 12. 2013 celkem 16 693 obyvatel, pokrývá plochu 147,3 km² a hustota obyvatel je 113,34. Skládá se z celkem 32 členů MAS, kde základnu tvoří 11 obcí - Hroznová Lhota, Kněždub, Kozojídky, Petrov, Radějov, Strážnice, Sudoměřice, Tasov, Tvarožná Lhota, Vnorovy, Žeraviny. Soukromý sektor zaujímá 62,5 % a sektor veřejný tvoří z celkového počtu partnerů 37,5 % a jedná se o všechny zúčastněné obce. Tato MAS má široký seznam partnerské základny, která vychází z potřeb obcí v území MAS a tvoří ji tyto zájmové skupiny, které mají zájem o všestranný rozvoj daného území:

- zemědělci (FO podnikající - malozemědělci, vinaři),

- podnikatelé (FO podnikající, FO za podnikatele - zaměstnanci v malovýrobě),
- obce (PO veřejný sektor - všechny obce a DSO),
- spolky (PO neziskový sektor - hlavní tematické spolkové aktivity, členové ČZS)

Dalšími partnery, kteří nejsou členy MAS Strážnicko, jsou instituce a jednotlivci i mimo území MAS napomáhající realizaci cílů, někteří se spolkem uzavřely smlouvy o partnerství - MAS Region Kunětické hory, Železnohorský region, Dolní Morava, Společná cesta, NAD ORLICÍ, Podchlumí, Horňácko a Ostrožsko, Sdružení růže, Vladař, Vinařská, Pobeskydí aj.

MAS Strážnicko změnila svou formu na základě nového občanského zákoníku a od 1. 1. 2014 stává zapsaným spolkem (z.s.) z dřívější o.s. [22]

V příloze č. 2 přikládáme pro přiblížení jednotlivých obcí tabulku, která uvádí dle ČSÚ k 31. 12. základní informace o těchto obcích, v příloze č. 3 pak uvádíme mapu MAS Strážnicka.

3.3 Důvody vzniku MAS Strážnicko

Strategický plán LEADER (dále jen SPL) MAS Strážnicko vznikl na základě Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace v rámci Programu rozvoje venkova ČR pro období 2007 – 2013, který se řídí dle Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013 a byl schválen dne 23. 5. 2007 Evropskou komisí a to na základě nařízení Rady (ES) z roku 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD), na základě nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky.

SPL MAS Strážnicko vznikala jako otevřený dokument v průběhu roku 2007. Jednalo se o rozvíjející se dokument integrované strategie MAS „Rozvojová strategie Strážnicka“, jež vznikl na základě průzkumu mezi veřejností, podniky a obcemi na Strážnicku a taktéž předcházejících dokumentů MAS, kterými byly:

- Integrovaná územní strategie rozvoje venkova STRÁŽNICKO - kraj vína,
- „Strážnicko - analýza území a obyvatelstva“,
- „Zásobník aktivit a projektů MAS Strážnicko na roky 2007 – 2013“,
- „Studie proveditelnosti rozvojových projektů Strážnicka" oblasti STRÁŽNICKA“¹⁷. [22]

¹⁷ MAS Strážnicko: Strategický plán LEADER. [online]. [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=147>

3.4 Činnost spolku

Místní akční skupina Strážnicko, z.s., je nevládní, nezisková organizace, která pracuje na principu místní akční skupiny (MAS). Cílem daného spolku je snaha o trvale udržitelný rozvoj na území Strážnicka, zejména pak činnostmi ve prospěch obcí, neziskových organizací, drobných podnikatelů, které jsou zaměřené na údržbu a ochranu kulturních a historických památek, přírodních zajímavostí a krás regionu, na rozvoj infrastruktury, cestovního ruchu ale také drobného podnikání, na zvyšování zaměstnanosti, na prosazování šetrného a ekologického zemědělství, na zachování a propagaci tradičních hospodářských postupů a řemesel mikroregionu, na zachování, rozvoji a propagaci lidové kultury mikroregionu, na navázání spolupráce a zapojení se do podobných aktivit v zahraničí a mnoho dalších.

Prostředky, které daný spolek může používat k naplňování svých cílů:

- vstup spolku do právních i mimoprávních vztahů s jinými subjekty uvnitř daného regionu, v rámci ČR a v zahraničí,
- spolupráce s odborníky, podnikatelskými subjekty, občanskými spolky, orgány státní správy a samosprávy, s církvemi a náboženskými společnostmi, ale také se sdělovacími prostředky a dalšími subjekty veřejného života,
- tvorba podnětů na orgány veřejné správy České republiky a na orgány a institucí EU, účast ve správních řízeních ve svém zájmovém území,
- tvorba a realizace strategických rozvojových dokumentů.[26]

Hlavní formou činnosti spolku je příprava podmínek pro účast v rámci dotačních programů Evropské unie a České republiky. Mezi další formy činností můžeme zařadit financování strategie CLLD (komunitně vedený místní rozvoj) na principech LEADER a zajištění veškerých povinností a práv dle legislativy EU a ČR, ale také řízení projektů, které jsou v souladu s cílem spolku, se zájmy členů a zajišťování k tomu potřebných finančních, lidských, materiálních, informačních a dalších zdrojů.

3.5 Členství ve spolku

Členství spolku má následující pravidla:

- členem dané organizace se může stát pouze občan České republiky a to po dovršení 18 let nebo fyzická případně právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na Strážnicku,
- členství je dobrovolné a vzniká na základě schválení přihlášky Radou spolku a také zaplacením členského příspěvku na dobu jeden rok. Případné odmítnutí členství musí být do 30 dnů od podání přihlášky zájemci písemně odůvodněno,
- právnickou osobu zastupuje osoba, která je buď statutárním zástupcem, anebo je pověřena plnou mocí,
- každý zúčastněný člen a zástupce právnické osoby má pak na Generálním shromáždění jeden hlas,
- každý člen může volit a být zvolen do orgánu spolku, vždy ale jen do jednoho rozhodovacího orgánu spolku.

Ukončení členství nastává v následujících případech:

- dnem doručení písemného rozhodnutí člena o ukončení svého členství,
- nezaplacením členského příspěvku do 30. 4. kalendářního roku, který následuje po kalendářním roce, kdy člen zaplatil členský příspěvek, tj. nezaplacením dvou po sobě jdoucích období,
- vyloučením na základě rozhodnutí Rady v případě hrubého porušení daných stanov,
- úmrtím člena,
- zánikem nebo rozpuštěním právnické osoby.

Členské příspěvky spolku stanoví Generální shromáždění. Daný členský příspěvek je možné platit již od ledna každého roku, nejpozději však do 30. 4. kalendářního roku. Výše členských příspěvků je stanovena minimálně na **1000 Kč/rok**, maximální výše je neomezená.

3.5.1 Členská práva a povinnosti

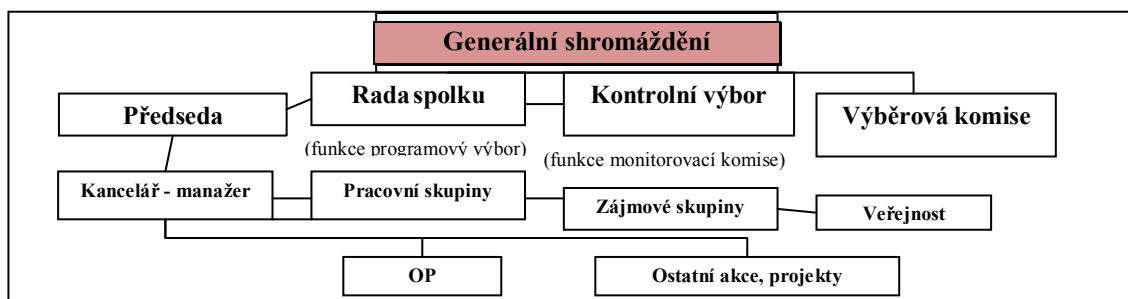
Členové tohoto spolku mají právo účastnit se všech aktivit spolku, taktéž mají právo účastnit se na jednání orgánů spolku a také se vyjadřovat k otázkám činnosti spolku s právem hlasu

rozhodujícího, dále pak mohou volit členy orgánů spolku a být do nich také voleni. Mezi povinnosti členů spolku patří řídit se a dodržovat stanovy spolku, při vstupu do spolku pak určit jakou danou zájmovou skupinu reprezentují, v případě zvolení pak plnit úkoly dané funkce a také platit stanovené členské příspěvky.

3.6 Orgány spolku

Orgány námi zkoumaného celku jsou generální shromáždění, rada spolku, předseda spolku, výběrová komise a kontrolní výbor. Do orgánů (mimo předsedy spolku) jsou voleni členové MAS, kteří reprezentují zájmové skupiny, tak, že veřejný sektor ani žádná z jednotlivých zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % všech hlasovacích práv v orgánu. Pro účely Operačních programů v rámci realizace CLLD jsou zřízeny programový a monitorovací výbor. Pro účely přípravy a také realizace rozvojových projektů pak může generální shromáždění zřídit výbory, případně pracovní skupiny. Následující obrázek znázorňuje organizaci MAS Strážnicko.

Obr. č. 3.1 Organizační uspořádání MAS

Zdroj: vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Stanovy MAS, organizační schéma. [online]. [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/about.asp>

3.6.1 Generální shromáždění

Nejvyšším orgánem spolku je Generální shromáždění, které se schází minimálně jednou ročně a kterého se účastní členové nebo jimi pověřeni zástupci.

Hlavními směry, kterými se Generální shromáždění MAS Strážnicko, z.s. zabývá, jsou:

- stanovení orientace spolku, usměrňuje a kontroluje činnost Rady,
- upravuje stanovy spolku a schvaluje vnitřní řád spolku a to na návrh Rady,
- schvaluje rozvojové koncepce a strategie MAS pro zájmové území,
- schvaluje zprávu o hospodaření, dále pak výroční zprávu a rozpočet spolku z vlastních prostředků,
- jmenuje a odvolává členy Rady, Kontrolního výboru a Výběrové komise,
- rozhoduje o změně právního statutu nebo o sloučení,
- rozhoduje i o dalších otázkách, které neodporují těmto stanovám,
- zřizuje výbory a pracovní skupiny.

Generální shromáždění se svolává nejméně jednou za rok.

Všichni členové musí být pozváni na řádné Generální shromáždění písemně a to tak, aby pozvánku obdrželi nejpozději 14 dnů přede dnem konání shromáždění. Pozvánka musí obsahovat návrh programu jednání, místo a také dobu konání. Má-li být schvalována účetní závěrka a výroční zpráva o hospodaření, musí být pak jejich návrh přiložen k pozvánce. Na jednání Generálního shromáždění se přítomní členové zapisují do prezenční listiny, kterou je povinna zajistit Rada spolku. Shromáždění předsedá vždy člen Rady, který je zvolený Generálním shromážděním. Do doby jeho zvolení řídí jednání svolavatel shromáždění.

Povinností předsedajícího je pak zajistit pořízení řádného zápisu z jednání, který musí obsahovat následující náležitosti:

- název a sídlo spolku, místo a dobu konání GS, jméno zapisovatele, všechna přijatá rozhodnutí, odlišné názory jednotlivých členů, kteří požadovali jejich případné zaprotokolování, stanoviska Rady a výsledky hlasování,
- předsedající je povinen zajistit doručení zápisu z jednání všem členům a to nejpozději do 15 dnů od konání generálního shromáždění (v tištěné nebo elektronické podobě),
- účastní-li se jednání GS zástupce člena, pak je povinen před zahájením jednání předložit předsedajícímu písemnou plnou moc, která opravňuje tohoto zástupce činit návrhy, vyjadřovat se a hlasovat za zastoupeného člena.¹⁸

Generální shromáždění je způsobilé usnášení, jsou-li přítomni členové (případně jejich zástupci), kterým náleží alespoň polovina hlasů a pokud bylo prokázáno, že všichni členové byli řádně pozváni. Každý člen shromáždění má pak jeden hlas. Pro přijetí rozhodnutí je

¹⁸ MAS Strážnicko: Stanovy MAS Strážnicko. [online]. [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=366>

zapotřebí nadpoloviční většiny všech členů, není-li stanovami požadován jiný počet hlasů. Generální shromáždění je schopno usnášení, je-li přítomna alespoň nadpoloviční většina členů.

Generální shromáždění námi zkoumané MAS mělo k 31. 12. 2013 celkem 30 členů, z toho zastupuje 14 subjektů soukromý, 4 subjekty neziskový a 12 subjektů veřejný sektor.

3.6.2 Rada spolku

Rada spolku je výkonným orgánem spolku a skládá se z deseti členů. Všichni členové Rady a dva náhradníci jsou voleni Generálním shromážděním a jeho aktivních členů v tajném hlasování na období čtyř let ode dne konání volby. Jednání Rady MAS se koná nejméně 2krát do roka. Rada volí ze svých členů předsedu spolku a místopředsedu spolku. Ostatní členové Rady odpovídají za jim svěřené úkoly. Rada MAS zabezpečuje řízení spolku ve věcech, které nenáleží do působnosti Generálního shromáždění. Rozhodnutí jsou přijímána většinu přítomných členů Rady. Z každého zasedání se také pořizuje zápis, který podepisují předseda a člen Rady spolku. Rada dále navrhuje program jednání Generálního shromáždění a rozhoduje také o hlavních činnostech spolku mezi jeho zasedáními. Rada přijímá nové členy a dle potřeby zřizuje výbory, komise, případně pracovní skupiny. Generální shromáždění svolává Rada písemně nejméně 14 dní předem.

Radu spolku programového výboru MAS Strážnicko tvoří 10 členů v zastoupení 6 subjektů soukromého sektoru, kdy jej tvoří převážně zemědělci, podnikatelé a spolky, dále pak 4 subjekty za sektor veřejný a to starostové obcí Hroznová Lhota, Kněždub, Petrov a Strážnice.

3.6.3 Předseda spolku

Předseda spolku zastupuje spolek navenek a jedná jeho jménem, dále pak řídí práci Rady a svolává její zasedání. Předseda zodpovědný za svou činnost Radě spolku, která ho může odvolat nadpoloviční většinou všech svých členů. Předseda může delegovat pravomoci ke konkrétním jednáním na kteréhokoli aktivního člena nebo zaměstnance spolku. O výdajích spolku v rámci schváleného rozpočtu pak spolurozhodují předseda a místopředseda spolku.

3.6.4 Kontrolní výbor

Pro kontrolu správnosti činnosti a finančního hospodaření s vlastními prostředky se volí kontrolní výbor. Výbor je volen Generálním shromážděním v tajných volbách z členů spolku na období čtyř let. Výbor tvoří tři členové. Výbor kontroluje podle svého plánu, nebo na požádání předsedy, hospodaření spolku na všech úrovních. Výbor předkládá Generálnímu shromáždění kontrolní zprávu o hospodaření spolku minimálně 1x ročně. Výbor provádí také monitoring naplňování projektů. Projednává a řeší stížnosti členů. Kontrolní výbor si volí ze svého středu předsedu. Členové tohoto výboru se mohou účastnit zasedání Rady. V případě, že Rada neplní své povinnosti vyplývající z těchto stanov a platných právních předpisů. Kontrolní výbor svolá mimořádné Generální shromáždění.

Kontrolní výbor MAS Strážnicko tvoří 3 členové. Konkrétně se jedná o 2 členy zastupující soukromý sektor a obec Sudoměřice, která představuje sektor veřejný.

3.6.5 Výběrová komise

Výběrovou komisi volí Generální shromáždění a má 5 členů. Tito členové ze svého středu volí předsedu, který následně řídí jednání Komise je volena na dobu nejdéle 1 roku, s možností opakované volby. Do působnosti Výběrové komise patří zejména provádění činnosti ve smyslu Pravidel Ministerstva pro místní rozvoj, CLLD a dalších Operačních programů ČR a EU. Mezi tyto činnosti patří např.:

- třídit, hodnotit a vybírat projekty předložené žadateli,
- předkládat výběr projektů ke schválení Programovému výboru – Radě spolku,
- provádět další související činnosti.

Výběrová komise je usnášeníschopná, pokud jsou přítomni členové s nadpoloviční většinou všech hlasů.

Povinností předsedy výběrové komise je zajistit pořízení řádného zápisu z jednání, jež musí obsahovat údaje, jako jsou název a sídlo spolku, místo a dobu jednání výběrové komise, jméno zapisovatele, dále všechna přijatá rozhodnutí, odlišné názory jednotlivých členů, kteří požadovali jejich zaprotokolování, stanoviska výběrové komise a výsledky hlasování. Předseda je taktéž povinen zajistit doručení zápisu všem členům Rady a to nejpozději do

14 dnů od jednání výběrové komise a to v tištěné, případně elektronické podobě.

Výběrovou komisi v námi zkoumané MAS tvoří 5 členů a to v zastoupení 3 subjekty za soukromý sektor a 2 veřejné subjekty – obec Sudoměřice a Mikroregion Strážnicko, DSO.

3.6.6 Kancelář spolku

K zabezpečení organizační a administrativní činnosti spolku, Strážnicko MAS z.s., zřizuje kancelář v čele s tajemníkem – manažerem, kterým je Mgr. Vít Hrdoušek. Činnost manažera řídí předseda, případně místopředseda spolku. Pokud je to v souladu s finančními možnostmi, může spolek zaměstnat pracovníky kanceláře, kteří pomáhají součinnosti orgánů MAS. Kancelář MAS Strážnicko má sídlo ve Vinohradské ulici č. 35 ve Strážnici.

3.7 Hospodaření spolku

Příjmy námi zkoumaného spolku tvoří:

- příjmy z členských příspěvků; výše je stanovena Generálním shromážděním,
- příjmy z vlastní činnosti, která nesmí odporovat cílům spolku,
- výnosy z majetku,
- dotace a dary,
- další příjmy, jež jsou povolené zákonem.

Za hospodaření zodpovídá Rada spolku, která také každoročně předkládá Generálnímu shromáždění zprávu o hospodaření, včetně finanční závěrky. Hospodaření se provádí dle rámcového ročního rozpočtu, který navrhuje Rada MAS a schvaluje Generální shromáždění MAS. Mimořádné výdaje nad rámec rozpočtu schvaluje Rada. Předseda a Rada spolku zajišťují finanční prostředky pro zajištění činností, a to tak, že vyhledává možnosti získání dotací nebo finančních darů nebo organizováním vlastní činnosti spolku. Taktéž se vede evidence příjmů a výdajů spolku a evidence majetku.

3.7.1 Vedlejší činnost

Spolek MAS Strážnicko může vykonávat i hospodářské, či jiné výdělečné činnosti vedlejší a to jak pro podporu hlavní činnosti, tak i za účelem hospodárného využití majetku Spolku. Případný zisk z těchto činností bude používán hlavně k podpoře hlavních činností a k úhradě nákladů na vlastní správu. [22]

3.8 Území MAS Strážnicko

Analýza území byla provedena na základě dokumentu "Strážnicko - analýza území a obyvatelstva, které zpracovala MAS a která proběhla v roce 2006. Výsledkem analýzy byla pozitivní zpráva, že Strážnicko splňuje základní podmínky pro přípravu a realizaci Strategického plánu LEADER (SPL) v rámci opatření Leader hustotou osídlení, počtem obyvatel i geografickou a kulturně historickou celistvostí území. Vybrané území je geomorfologicky jednotné (mezi vrcholy Bílých Karpat a řekou Moravou) a mělo a stále má i společnou historii.

Strážnicko je přirozený historický (panství Strážnické) i ekonomický (za prací, do škol, za kulturou) spádový obvod města Strážnice. I z toho důvodu zde existuje společná historie obcí a obyvatel - hluboké kulturní, společenské i rodinné vazby v tomto území, což se projevuje např. specifickou folklorní či vinařskou tradicí dodnes. Zapojené obce mají i společné problémy, které vycházejí z polohy i jejich velikosti (400 – 6000 obyvatel) a taktéž venkovského charakteru bydlení bez výrazného vlivu okolních měst (suburbanizace).

Novodobá spolupráce obcí vznikala již od začátku 90. let. 20. století, a to především při pořádání společných akcí a aktivit (folklorní pořady, kulturní a sportovní akce apod.). Obce v území pracují na společné platformě rozvoje již od roku 2002 jako dobrovolný svazek obcí Mikroregion Strážnicko. Vznikl tak jeden přirozený celek obcí, který začal postupně spolupracovat na rozvoji infrastruktury v obcích (např. budováním veřejných prostranství, silnic, sítí atd.) rozvoji cestovního ruchu (můžeme jmenovat budování cyklotras a odpočívadel), ale také vznikly společné projekty typu leader k rozvoji aktivit obcí a podpoře ekonomického růstu podnikatelů založeného na využití místních potenciálů ve vztahu k ochraně životního prostředí a kulturních památek.

3.8.1 Zvláštnosti území

Zaměření SPL vycházelo z místních šetření, analýzy potřeb různých cílových skupin a také SWOT analýzy. Hlavní potenciálem rozvoje je významná styčná poloha na hranicích 3 přírodních (Karpatská, Panonská, Hercinská) a dvou historických kulturních oblastí (Uherská a Moravská), které vytvořily zdejší jedinečný přírodní a kulturní potenciál zvyšující kapacitu území i pro cestovní ruch.

Můžeme zde nalézt zajímavosti, jako jsou např. nejceněnější orchidejové louky v Evropě o rozloze více jak 1000 ha, evropsky hodnotné přírodě blízké lužní a karpatské lesy s desítkami chráněných druhů; vzácné staré odrůdy a druhy ovoce především oskoruše – největší ovocný strom Evropy, jehož plody se využívají na různé kulinární speciality; stále živý folklor písní - sborník více jak 200 místních písní, tanců - strážnický Danaj, Verbuňk, udržovaný řadou kulturních krojovaných akcí, roku (fašank, máje, poutě, dožínky, jízdy králů, hody, koledování aj.), tradiční výrobci ve více než 15 oborech (šustí, kroje, perníky, řezby, keramika, medovina, šindele aj.).

Je zde také zachovaná bohatá kulturní tradice - rodiště a působiště řady umělců Skácel, Janáček, Úprka, Kalvoda, Frolka atd.; desítky historických, kulturních a technických památek, dvě památkové zóny (zámek, vodní mlýny, židovské stavby, Baťův kanál apod.

3.8.2 Silné a slabé stránky oblasti

V následující tabulce si shrneme přednosti a zápory oblasti Strážnicka, dle analýzy, kterou vypracoval management MAS Strážnicko v roce 2007.

Tab. č. 3.1 Silné a slabé stránky MAS Strážnicko

Silné stránky	Slabé stránky
Vysoce kvalitní přírodě blízké území se zdravým životním prostředím v Bílých Karpatech a Pomoraví	Okrajová poloha území (k hlavním dopravním trasám, velkému městu apod.)
Nadprůměrné množství kulturních, historických a přírodních památek	Velký podíl chráněných území a ploch s regulativy
Citlivý a hluboký vztah místních obyvatel k území a snaha o šetrný rozvoj	Velkoplošné monokulturní zemědělské hospodaření s negativním vlivem na krajinu (eroze, znečištění, ráz a prostupnost krajiny)
Úcta k tradičním hodnotám života i rodiny, velký podíl věřících obyvatel	Lokální zdroje znečištění (chybějící ČOV, černé skládky, netříděný odpad)
Nadprůměrný počet kulturních a folklorních aktivit vycházející z tradice oblasti	Slabá dopravní obslužnost mající stagnující tendenci
Dostatek vhodných lokalit pro bydlení a služby	Špatný stav státních i místních komunikací
Dostupné vzdělání v místě	Malá technická vybavenost a spektrum služeb a občanské vybavenosti v obcích
Základní standart. techn. infrastruktury v obcích (elektrifikace, plynofikace, vodovod, kanalizace...)	Nedostatek pracovních příležitostí v místě bydliště (Strážnicka) - průměrná nezaměstnanost zapojených příhraničních obcí je přes 15 %
Nabídka diversifikovaných pracovních příležitostí okolních měst	Klesající se počet obyvatel, odliv inteligence, růst průměrného věku obyvatel, zhoršující se demografická struktura
Dostupnost kvalifikované pracovní síly	Slabá podpora žen a mladých lidí v pracovním procesu a volném čase v místě
na území neexistují problémové skupiny obyvatel	Prozatím omezené zapojení mladých lidí a žen do rozvoje společnosti
V obcích je řada volných ekonomicky využitelných kapacit a objektů	Nevyužité a zdevastované především hospodářské budovy
Vazba na nadregionální turistické trasy a cíle (dálkové cyklotrasy, Baťův kanál apod.)	Chybějící koordinace cestovního ruchu, upadající rekreační oblasti

Zdroj: vlastní zpracování dle interních SPL Strážnicko, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=147>, str. 10, 11

Na základě zpracované a posléze přijaté analýzy byly určeny dlouhodobé osy rozvoje území Strážnicka, které odrážejí jednotlivá Opatření Strategie.

Těmito osami jsou:

- rozvoj venkovské krajiny a života v ní, včetně šetrných forem údržby a ekologického hospodaření,
- rozvoj zaměstnanosti, služeb, technologií v obcích a podpora společenských aktivit místních lidí,
- rozvoj služeb a zázemí pro cestovní ruch ve vazbě na přírodní a kulturní dědictví.

Směry rozvoje v těchto osách přibližuje následující tabulka.

Tab. č. 3.2 Směry rozvoje MAS Strážnicka

Směry rozvoje v osách	Růst kvality života stálých obyvatel regionu rozvojem služeb
	Rozvoj vzdělanosti a kvalifikační struktury s důrazem na mladé lidi a ženy
	Rozvoj malého a středního podnikání
	Rozvoj cestovního ruchu a doplňkových služeb
	Rozvoj péče o životní přírodní prostředí
	Rozvoj pracovních příležitostí a volnočasových aktivit pro ženy a mládež
	Snížení migrace zejména mladé, kvalifikované a vzdělané populace
	Stabilizace sídel a rozvoj venkovského osídlení a infrastruktury
	Rozvoj spolupráce uvnitř i vně regionu
Doplňkové směry rozvoje společné pro více os	
	Rozvoj informačních sítí a technologií
	Rozvoj spolupráce a informací
	Rozvoj regionu pro vnější investory
	Rozvoj propagace
	Zvýšení ekonomické výtěžnosti regionu

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů MAS Strážnicko dostupné z <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=147>

3.9 Poslání MAS Strážnicko a jeho aktivity

Díky rozvojovým projektům má zkušenost z aktivit dobrovolného sdružení obcí „Mikroregion Strážnicko“, který získal v letech 2003 a 2005 pro obnovu venkova 21 mil. Kč na 25 různých projektů, (můžeme jmenovat např., obnova rodného domu bratří Úprků v Kněždubě, Oskorušobraní na Salaši Travičná, otevření vích a vinné sklepy v Petrově, v Kozojídkách, cykloakce a cyklostezky na Žerotín a do Tvarožné Lhoty, turistické informační centrum ve Strážnici, informační centra v Radějově a Tvarožné Lhotě, opravy a provoz ubytovacích a stravovacích zařízení v Tasově a Radějově atd.).

V roce 2006 byl Místní akční skupinou vypracován na základě integrované strategie důležitý rozvojový dokument Strážnicka – tzv. Strategický plán LEADER (SPL) pro programovací období 2007 – 2013 s názvem „Strážnicko – je i Váš kraj!“.

Tyto finanční prostředky získává MAS z Fondů Evropské Unie především Operačním programem Zemědělství v rámci Programu rozvoje venkova založeného na metodě Leader vedeného Ministerstvem zemědělství, z něhož MAS čerpalo prostředky v letech 2008 – 2013 s částkou investic přibližně **5 - 10 mil. Kč** ročně.

Dlouhodobým cílem této MAS je podpořit a rozvinout maximum schopných inovativních projektů pro obnovu a rozvoj venkova na Strážnicku. V rámci projektů podporují obce, podnikatele, občanská sdružení i aktivní jednotlivce z obcí Strážnicka, kteří mohou realizovat

své projekty pro rozvoj území Strážnicka s dotací do 60 % nákladů (investice podnikatelů) až 90 % nákladů (projekty nezakládající veřejnou podporu sdružení, spolků a obcí).

Každý takto podaný projekt je bodován Výběrovou komisí MAS dle schválených bodovacích kritérií. Ve výsledném pořadí jsou projekty navrženy ke schválení Radou MAS a schváleny k realizaci Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF) Ministerstva zemědělství ČR. Vybraní žadatelé po schválení podepisují Dohodu s tímto fondem o dotaci na projekt (50 – 90 %), kterou však získají až do 12 týdnů po vlastním profinancování celé akce (tj. 100 % nákladů projektu). Proto je tedy velmi důležité zajistit schopnost vlastního předfinancování každého projektu (tedy např. úspory, půjčka, úvěr...) a zajistit proplacení realizace řádně vybrané dodavatelské firmě přes vlastní účet.

3.10 Priority a cíle MAS Strážnicko

Cílem politiky daného MAS je přispívat k vyváženému rozvoji jednotlivých částí regionu a ke snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých částí a plně využít jejich demografický, přírodně-krajinný a ekonomický potenciál.

Předmětem regionální politiky zemí Evropské unie se stala následující hospodářská opatření, která jsou aktuální v této oblasti Strážnicka a jsou brána na zřetel při tvorbě cílů SPL MAS:

- podpora rozvoje a strukturálních změn zaostávajících regionů,
- přeměna regionů nebo jejich částí, které jsou ohroženy hospodářským úpadkem,
- boj s dlouhodobou nezaměstnaností a podpora integrace mladých lidí a osob vyřazených z trhu práce do pracovního procesu,
- podpora adaptace pracovníků na hospodářské změny a změny ve výrobě,
- podpora rozvoje venkovských regionů,
- rozvoj a strukturální změny regionů s extrémně nízkým zalidněním,
- podpora rozvoje cestovního ruchu a jeho propagace.¹⁹

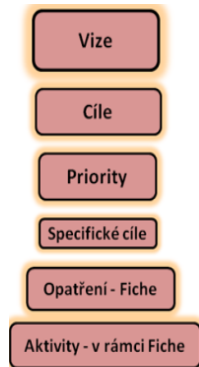
Tato strategie programu LEADER respektuje výsledky SWOT a plně ji využila, dle možností Programu rozvoje venkove Ministerstva zemědělství osy IV, při přípravě projektů realizace.

Tento strategický plán „Strážnicko – je i Váš kraj“ má svou hierarchii, kterou uvádíme na následujícím obrázku.[23]

¹⁹ MAS Strážnicko. [online]. [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: MAS Strážnicko: Strategický plán LEADER. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=147>, str. 12

Cíle a priority budou dosahovány koordinačními aktivitami členů, orgánů a kanceláře MAS Strážnicko dle osy IV. PRV ČR a také vlastní realizací SPL dle dokumentů MAS a dle Pravidel PRV ČR naplňováním osy I. až III. PRV ČR. – realizačními projekty v rámci Fiche.

Obr. č. 3.2 Složky strategického plánu MAS Strážnicko

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů MAS Strážnicko, Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=147>, str. 12

3.11 Poskytování dotací MAS Strážnicko

Výše jsme zmínili, jakými možnostmi jsou dosahovány cíle a priority MAS. Nyní si uvedeme některá obecná pravidla týkající celého procesu poskytování dotací z MAS Strážnicko.

3.11.1 Pravidla pro poskytnutí dotace

Pravidla týkající se poskytnutí dotace se řídí pravidly v rámci Programu rozvoje venkova MZE ČR.

Patří zde tyto pravidla:

- dotaci lze poskytnout žadateli, který splňuje podmínky uvedené v jednotlivých Fiche,
- musí být podána Žádost o dotaci konečného žadatele,
- konečné schválení provádí regionální odbor státního zemědělského a intervenčního fondu (dále jen RO SZIF) na základě žádosti o dotaci a po jejich schválení, a žádosti o proplacení (pro vyplacení dotace),
- kontaktním místem pro žadatele/příjemce dotace pro předkládání veškeré dokumentace je příslušná MAS,

- žadatel zabezpečuje financování realizace projektu nejprve z vlastních zdrojů,
- žadatel je povinen zajistit realizaci projektu a úhradu způsobilých výdajů do 18 resp. 36 měsíců (leasing) od podpisu Dohody (není-li v příslušné Fichi stanoveno méně),
- žadatel je povinen předložit Žádost o proplacení nejdříve na MAS, následně na příslušné RO SZIF v termínu stanoveném Dohodou nejpozději do 18 resp. 36 měsíců od podpisu,
- pro objektivní posouzení nároku na dotaci si SZIF může kdykoliv od registrace Žádosti o dotaci od žadatele/příjemce dotace jakékoli doplňující údaje a podklady potřebné pro posouzení průběžného plnění kterékoli z podmínek pro poskytnutí dotace.

Na dotaci **není právní nárok** v případech, kdy podmínky stanovené pro získání dotace byly splněny jen z části nebo zdánlivě anebo byly uměle vytvořeny, pokud bylo ze strany žadatele/příjemce dotace či s jeho vědomím třetí osobou úmyslně podáno nepravdivé prohlášení nebo nepravdivý důkaz, anebo v případě nedodržení podmínek Pravidel nebo zjištění neoprávněného čerpání dotace bude zahájeno vymáhání dlužné částky v souladu s platnou právní úpravou.

3.11.2 Pravidla pro žadatele/příjemce dotace

Aby žadatel mohl dostat finanční podporu z MAS, musí splňovat následující kritéria.

- žadatel musí splňovat definici příjemce dotace uvedenou v příslušné Fichi (problematiku Fiche si vysvětlíme v následující části),
- žadatel/příjemce dotace nesmí být v žádné formě v likvidace,
- na majetek žadatele/příjemce dotace nebylo uplatněno v posledních 3 letech od data registrace žádosti konkurzní řízení,
- žadatel musí při podpisu Dohody prokázat bezdlužnost,
- žadatel/příjemce dotace odpovídá po celou dobu administrace dotace za to, že všechny údaje, které uvedl, jsou pravdivé a úplné,
- žadatel/příjemce dotace je povinen od okamžiku zaregistrování Žádosti o dotaci na RO SZIF poskytovat požadované informace a to po celou dobu trvání závazku,
- příjemce dotace se zavazuje, že dodrží účel projektu uvedený v Žádosti a splní veškeré další specifické podmínky po celou stanovenou dobu trvání závazku,

- příjemce se zavazuje, že po celou dobu trvání závazku bude s majetkem financovaným z dotace nakládat obezřetně a s náležitou odbornou péčí,
- příjemce je povinen uchovávat všechny doklady týkající se poskytnuté dotace, a to po dobu min. 10 let od Žádosti o proplacení,
- příjemce dotace povinen vykazovat monitorovací indikátory v souladu s příslušnou Fichí,
- žadatel/příjemce dotace je povinen dodržovat pravidla volné soutěže.

3.11.3 Typy žadatele

Žadatelé o dotaci mohou být následující subjekty:

- Zemědělec - fyzické a právnické osoby, které podnikají v zemědělské výrobě,
- Mikropodnik - fyzické i právnické osoby podnikatelé, které splňují podmínky pro zařazení do kategorie mikropodniků, tedy podniků, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jehož roční obrát a/nebo roční účetní rozvaha nepřekračují 2 mil €,
- začínající podnikatel - nezemědělské podnikatelské subjekty, ale jen pouze pokud mají kratší než dvouletou historii podnikání v cestovním ruchu ke dni podání žádosti,
- obce,
- nestátní neziskové organizace – občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, Nadace a nadační fondy,
- zájmová sdružení právnických osob,
- církve.

Bylo zavedeno základní zjednodušené pravidlo příjmu, které zní: „*Pro daný rok žadatel podá pouze 1 projekt na 1 Fiche v rozsahu max 2mil. Kč uзнatelných investičních nákladů.*“²⁰

3.11.4 Opatření Fiche

Pro naplňování cílů a priorit byly stanoveny tzv. Fiche, v jejichž rámci budou projekty realizovány. Tyto indikátory jsou vytvářeny na základě reálných podkladů a analýz a postihují skutečné potřeby území. Fiche jsou děleny do tří skupin podle stanovených os PRV. V daných

²⁰ MAS Strážnicko: Pravidla SPL. [online]. [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/files/file/MAS/MAS%20Pravidla%20SPL%20Fin2.02.pdf>, str.4

kriteriích i monitoringu realizace Fiche je sledován dopad projektů na cílové skupiny, tedy na ženy, mládež a zemědělce.

MAS Strážnicko používá 10fichí, které uvádíme v tabulce. Jejich detailnější přehled uvádíme v příloze č. 4.

Tab. č. 3.3 Názvy Fiche MAS Strážnicko

1	Zdravé hospodaření v krajině
2	Podpora mladých zemědělců
3	Les pro lidi a pro přírodu
4	Zemědělci pro rozvoj Strážnicka
5	Podnikatelé pro rozvoj Strážnicka
6	Strážnicko na kole, na koni a na lyžích
7	Strážnicko - cíl turistů
8	Naši lidé v akci
9	Obce a spolky pro rozvoj Strážnicka
10	Rozvoj kulturního dědictví

Zdroj: vlastní zpracování dle Strategie plánu LEADER, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/files/file/MAS/MAS%20Pravidla%20SPL%20Fin2.02.pdf>, str.22

3.12 Realizace strategického plánu LEADER

Následující část bude věnována celému popisu realizace projektu. Tedy od prvotního kroku podání vyhlášení příjmu žádostí, až po závěrečný monitoring.

3.12.1 Registrace projektu

Registrace projektu podléhá určitým pravidlům, která nyní popíšeme.

- **Postup a časový plán při vyhlášení příjmu žádostí** - v případě schválení SPL a přiznání podpory z OP Zemědělství – opatření LEADER vyhlásí do 10 dnů MAS prostřednictvím svého sekretariátu dokument s názvem „Výzva k předkládání realizačních projektů“, která obsahuje nutné náležitosti pro podání realizačních projektů nejméně ve třech Fiche. Výběr projektů probíhá v jednom či několika kolech (max. tři do roka) až do výše pokrytí alokovaných prostředků na realizaci dílčích realizačních projektů. Výzva je oznámena rozhlasem, místním tiskem (Slovácko) a zveřejněna na úředních deskách na webových stránkách obcí a jednotlivých partnerů, členů MAS.

- **Informování a školení konečných příjemců o možnosti předkládání projektů** - neznámí koneční příjemci jsou osloveni dostupnými médii: místní tisk (Slovácko), Zpravodaj (občasník) MAS, tiskoviny, úřední desky a veřejný rozhlasem. Známí koneční příjemci, kontaktování dříve a zařazení v zásobníku projektů, budou osobně vyzváni k předkládání realizačních projektů. Všichni koneční příjemci jsou pozváni na školení (které je probíhá zpravidla do 14 dnů). Vlastní předkládání projektu bude možné v jednom kole vyhlášeném do 60 dní od schválení strategie SPL MAS na SZIF či v druhé i ve více kolech. Uzávěrka příjmu žádostí je vždy 30 dní po vyhlášení příjmu Výzvou.
- **Administrativní postup příjmu, registrace a kontroly projektů** - příjem žádostí proběhne v jednotlivých kolech Výzev. Výběr a kontrola projektů bude prováděna pod vedením a v součinnosti členů výběrové komise a sekretariátu. Celkově příjem a administraci žádostí včetně komunikace s žadateli zajišťuje administrátor.

3.12.2 Způsob výběru projektů

Cílem výběrové komise je vybrat kvalitní projekty v soutěži předložených projektů, které splňují podmínky programu PRV osy IV. Leader a odpovídají SPL MAS. Projekty musí splňovat všechny kritéria přijatelnosti, které jsou pro všechny Fiche stejné. Projekty nesplňující všechna tyto kritéria přijatelnosti budou vyřazeny.

- **Posouzení obsahové správnosti a přijatelnosti Žádosti a příloh** - administrátor a manažer posuzuje administrativní tj. obsahovou správnost Žádosti a příloh a naplnění kritérií přijatelnosti dle pravidel PRV, pravidel MAS specifikovaných dle příslušné Fiche. Po provedení administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti sekretariát MAS bude informovat písemně žadatele do 5 pracovních dní od ukončení kontroly. V případě administrativních nedostatků vyzve administrátor MAS Výzvou k doplnění Žádosti ve stanoveném termínu 7 dnů od doručení zásilky.
- **Vlastní hodnocení a výběr projektu** - administrátor a manažer připravují projekty pro posouzení komisí, která projekty obdruje. Tato příprava spočívá v zajištění podkladů pro bodování případně zajištěním externím odborným posudkem k projektu. Projekty splňující kritéria přijatelnosti bude hodnotit výběrová komise, která přidělením počtu bodů ohodnotí preferenční kritéria každé žádosti v jednotlivých Fiche. Sleduje se vztah a dopady projektu do vnějšího okolí, na životní prostředí, rovné příležitosti, sociální integraci, rozvoj území MAS.

- **Provedení výběru projektů** - Výběrová komise na závěru zasedání dané Žádosti seřadí podle počtu získaných bodů sestupně, provede výběr, a poté vyhotoví seznam vybraných/nevybraných Žádostí, opět v jednotlivých Fiche, které vybrala podpořit a předá seznam ke schválení Programovému výboru – Radě sdružení. Rada pak ve spolupráci s kontrolní komisí provede celkovou kontrolu výběru, případně písemně požádá o vysvětlení bodování určitých projektů. Po dopracování připomínek Rada zhotoví seznam vybraných/nevybraných Žádostí v jednotlivých Fiche souborně schválí a požádá o schválení i RO SZIF. V případě, že projekt bude schválen k financování z OP Zemědělství, RO SZIF to písemně oznámí žadateli a MAS a vyzve žadatele k podpisu Podmínek a převzetí Rozhodnutí.

3.12.3 Realizační část

Realizace následuje ihned po splnění podmínek pro realizaci ze strany žadatele a SZIF. Tato realizace se odehrává podepsáním tzv. „Dohody o poskytnutí dotace v rámci PRV“, kde je uveden i termín realizace projektu (nejdéle do 18 respektive 36 měsíců).

- **Administrace průběhu realizace projektů a vedení složek projektů** – administrace probíhá v jednotlivých složkách projektů pod číslem jednacím a projekty jsou seřazeny chronologicky. Sekretariát MAS bude podle potřeby pomáhat s poradenskou činností i při koordinaci jednotlivých realizačních projektů. Běžnou agendu korespondence, oznamování a kontaktních informací bude také dále zajišťovat sekretariát MAS.
- **Administrace proplacení projektů** - Dotace se poskytuje na základě „Žádosti o proplacení finančních výdajů projektu“ a příslušné dokumentace opět dle podmínek jednotlivých Fichí. Žádost o proplacení nejprve předkládá příjemce dotace na sekretariát MAS, kde je kontrolována administrativní správnost. Je-li vše v pořádku, je formulář Žádosti o proplacení potvrzen razítkem a podpisem administrátorem MAS a teprve poté příjemce dotace předkládá a podepisuje Žádost o proplacení před pracovníkem RO SZIF.
- **Metodika plánování a provádění kontrol projektů** - Terénní kontroly realizace všech podpořených projektů provádí manažer podle stanoveného interního dokumentu a to minimálně jednou za 2 měsíce. Z každé kontroly se následně pořizuje především Protokol o místním šetření a fotodokumentace realizace. Takto získaná data slouží pro následný

monitoring, ale také hodnocení průběhu realizace i SPL. Kontroly ohlašuje sekretariát vždy minimálně týden předem realizátorovi projektu a Radě sdružení.

3.12.4 Monitoring

Sběr dat pro monitoring se provádí víceetapově. Je vypracovaný dokument Plán monitoringu, který představuje práci manažera. Tento monitoring probíhá v rámci průběžných, konečných i následných kontrol projektů a jeho výsledky jsou zaneseny v protokolu z místního šetření. Průběžně se sleduje realizace projektů v souladu s předloženou charakteristikou projektu a časovým harmonogramem, na kterou byla dotace přidělena. Z každé kontroly se také pořizuje zápis, který bude podepsán příjemcem dotace a případně fotodokumentace stavu realizace.

U monitorovacích indikátorů se hlavně sleduje jejich význam pro dílčí a celkový rozvoj, náročnost jejich splnění, udržitelnost a přínos pro projekt a „jeho okolí“. Důležité je kvantitativní i kvalitativní sledování a splnění 8 hlavních monitorovacích kritérií, které byly v rámci tvorby SPL MAS Strážnicko vybírány a stanoveny, a které budou sloužit k hodnocení míry plnění realizace SPL a stanovování bonusů pro MAS. Tyto monitorovací indikátory přímo vycházejí z preferenčních kritérií, které se využívají pro bodování projektů a hodnocení realizačních projektů a jsou v souladu se stanovenými indikátory PRV. Indikátory MAS uvádíme v následující tabulce č. 3. 2.

Kontroly, případné analýzy a studie jsou souborně a přehledně předneseny a hodnoceny na programovém výboru radě sdružení, kde se přijímají také závěry a opatření.

Tab. č. 3.2 Indikátory monitoringu

1	Uplatňování všech inovačních přístupů
2	Počet obnovených budov a nových zařízení
3	Počet nově upravených, obnovených a nových veřejných prostranství včetně výsadby
4	Počet všech nových pracovních míst
5	Počet všech obnovených tradičních či nových tradici zakládajících akcí
6	Počet nových a obnovených lůžkových kapacit
7	Počet nových a obnovených stravovacích kapacit
8	Počet projektů s dopadem projektu na mladé lidi do 30 let.

Zdroj: vlastní zpracování dle Strategie programu LEADER MAS Strážnicko, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/files/file/MAS/MAS%20Pravidla%20SPL%20Fin2.02.pdf>

Taktéž zpětné hodnocení činnosti MAS zpracovává jeho manažer. Sebehodnocení, které je dále využito k zefektivnění činností dalších aktivit se projednává na základě zprávy manažera v rámci jednání programového výboru minimálně 4x ročně. [23]

Kritéria, která jsou potřebná pro realizaci daného projektu, znázorňuje následující tabulka.

Tab. č. 3.3 Kritéria realizace projektu MAS

Obecné části dle Pravidel PRV ČR	Projekt je realizován na území působnosti MAS
	Projekt musí splňovat účel a rozsah příslušné Fiche
	Žadatel musí splňovat definici příjemce dotace stanovenou v příslušné Fichi
	Projekt je v souladu s příslušnou právní úpravou
Specifická část dle Pravidel MAS	Projekt naplňuje alespoň 2 monitorovací indikátory MAS z osmi hlavních uvedených v SPL
	Projekt odpovídá cílům rozvoje příslušné obce a územně plánovací dokumentaci
Další závazné podmínky pro přijetí projektů	Výše způsobilých výdajů projektu, ze kterých je stanovena dotace je od 0,05 do 2 mil Kč
	Délka realizace projektu: je maximálně 18 měsíců, resp. 36 měsíců (leasing)

Zdroj: vlastní zpracování dle interního dokumentu Pravidla MAS, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/files/file/MAS/MAS%20Pravidla%20SPL%20Fin2.02.pdf>, str. 14

4 ZHODNOCENÍ SPOLUPRÁCE OBCÍ MAS STRÁŽNICKO

Následující text bude věnován jednotlivým obcím a jejich základní charakteristice, dále pak vždy ke každé obci bude přiřazena tabulka s uskutečněnými projekty za období 2008 – 2013 a jejich celková výše. Bude provedena komparace mezi jednotlivými obcemi v oblastech, jako jsou výše finančních prostředků na obyvatele, úspěšnost čerpání dotací (z hlediska schválených a odmítnutých projektů). Budeme se věnovat také jednotlivým ukazatelům Fiche – například budeme zjišťovat, kterého Fiche se nejčastěji v obcích projekty týkaly apod. Následně zhodnotíme, které obce si vedly nejlépe a které naopak nebyly příliš úspěšné v čerpání dotací z MAS Strážnicko.

4.1 Charakteristika obcí a jimi čerpané finanční prostředky období 2008 – 2013

Nyní se zaměříme na základní charakteristiku týkající se místního rozvoje jednotlivých obcí a projekty, na které jim byla přidělena dotace jakožto i celkovou částku dotace za námi zkoumané období.

4.1.1 Hroznová Lhota

Katastrální výměra dané obce je 905 ha, leží na úpatí Bílých Karpat, asi 8 km od Strážnice v rovině 207 m nad mořem. V Hroznové Lhotě žil a pracoval i slovácký malíř, mistr Joža Uprka. Obec má vlastní vodovod včetně zdroje pitné vody. Plynofikace byla dokončena v roce 1995, o rok později v roce 1996 byla provedena kabelizace telekomunikačních sítí. Obec je plně odkanalizovaná a v současné době probíhá projekt, jehož výstupem bude napojení na ČOV Velička. Místní komunikace jsou až na zanedbatelnou část opatřeny pojízdným povrchem. Chodníky jsou postupně opravovány. Probíhá výstavba rodinných nových domů v lokalitě za místní základní školou.

V obci najdeme budovu obecního úřadu, poštu, kulturní dům s kinosálem, zdravotní středisko, MŠ, ZŠ, dvě sportoviště, tři dětská hřiště, kostel, hřbitov. Dále jsou zde tři prodejny smíšeného zboží, prodejna s prům. zbožím, květinářství, prodejna s dárkovým zbožím, dvě pohostinství a také informační centrum.

Od roku 1993 je obec zapojena do Programu obnovy venkova. Díky této iniciativě se podařilo obnovit a oživit spolkový a kulturní život obce. Díky tomu se obnovují tradice jako Jízda králů, v zimě lze shlédnout již tradiční Živý Betlém, Přehlídku mužských sborů nebo Opožděný Silvestr a také krojované hody s právem. V současné době jsou to akce významem přesahující hranice obce, především Živý Betlém se těší vysoké návštěvnosti. [27]

Tab. č. 4.1 Čerpání dotací obcí Hroznová Lhota

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Obec Hroznová Lhota	
František Pavlica	Prodejna řemeslných výrobků s expozicí a ubytováním
Hroznolhotské kulturní sdružení	Uprkova stezka v Hroznové Lhotě
Salesiánský klub mládeže	Poznej Strážnicko svůj kraj
Pavel Múčka	Penzion u Maléřa – Vybavení půjčovny kol a penzionu IT
Římsko-katolická farnost Hroznová Lhota	Stavební úpravy zděného oplocení, zpevněných ploch, veřejného osvětlení a obnova zeleně, Hroz. Lhota
Hroznolhotské kulturní sdružení	Rozvoj kulturních aktivit v Hroznové Lhotě
František Pavlica	Slámové peletky – z odpadu zdroj tepla
Marie Pavlicová	Dílna s prodejnou rukodělných výrobků
Celkem	3 821 162 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Obec Hroznová Lhota díky účasti v MAS Strážnicko obdržela celkem na 8 projektů částku ve výši 3 821 162 Kč. Tyto prostředky čerpala převážně prostředky na Fiche č. 8 s názvem Naši lidé v akci, dále také na Fiche č. 3 a 4 s názvem Les pro lidi a pro přírodu a Zemědělci pro rozvoj Strážnicka.

4.1.2 Kněždub

Obec má katastrální výměru 1 609 ha a její dominantou je kostel sv. Jana Křtitele z roku 1898 a Rodný dům bratří Uprků. V obci se nenachází žádná průmyslová výroba většího charakteru pouze rozmanitá plejáda drobných řemeslníků a živnostníků. Obec nabízí standardní úroveň občanské vybavenosti, ZŠ a MŠ včetně zdravotního střediska pro děti i dospělé, knihovnu, několik prodejen potravin, smíšeného a průmyslového zboží, dvě restaurační zařízení, stylový bar. Obec je vlastníkem a provozovatelem zdroje pitné vody včetně vodovodní sítě. Infrastruktura obce je doplněna rozvodem plynu do všech jejích částí, veřejným osvětlením a možností připojení k telefonní síti. Stejně jako Hroznová Lhota je v současné době členem

projektu DSO ČOV Velička. Obec má také dobré předpoklady pro rozvoj turistického ruchu, zejména pěší a cykloturistiky s využitím cyklostezek navazujících na rekreační oblasti Lučina a Kejda s vodními nádržemi a s možností rybaření. V obci aktivně pracuje řada spolků a organizací: TJ Sokol – fotbalisté a šachisté, hasiči, myslivci, zahrádkáři, chovatelé, rybáři, pěvecké sbory, kynologové. Spolky pořádají různé kulturní události plesy, výstavy ovoce, košty vín a další. Obec má silnou základnu mladé generace, která s velkým zájmem obnovuje staré tradice - „Jánskou pout“ v červnu a říjnové krojované hody s právem. [5]

Tab. č. 4.2 Čerpání dotací obcí Kněždub

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Obec Kněždub	
Římsko-katolická farnost Kněždub	Oprava staré sakristie pro vzdělávací a volnočasové aktivity
Tělovýchovná jednota Sokol Kněždub	Úprava podkrovních prostor budovy
Marie Petruchová	Rozvoj ovocnářství v Kněždubě
Římskokatolická farnost Kněždub	Kostel sv. Jana Křtitele v Kněždubě s vybavením
Celkem	1 689 330 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Obec Kněždub získala celkovou dotaci ve výši 1 689 330 Kč na 4 projekty a opět převažovalo Fiche č. 8 - Naši lidé v akci.

4.1.3 Kozojídky

Obec leží na úpatí Bílých Karpat a rozkládá se na katastrální výměře 292 ha a pořádá mnoho společenských událostí, spolek zahrádkářů pořádá výstavu ovoce a zeleniny, ochutnávku vín. Dále se zde slaví Martinské hody, fašank, mikulášská nadílka či Den Matek. V obci je MŠ s veřejným stravováním, obchod potravin, rekonstruovaná budova OÚ nyní poskytuje i možnost stravování a pořádání oslav. Aktivními spolky jsou vinaři, hasiči, sportovci, zahrádkáři. I díky podpoře MAS Strážnicka byly opraveny místní vinné sklepy, areál Křib. Obec nemá vlastní zdravotnické zařízení ani poštu. Spádová pošta se nachází v nedaleké Hroznové Lhotě.

Tab. č. 4.3 Čerpání dotací obcí Kozojídky

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Obec Kozojídky	
Sbor dobrovolných hasičů	Hasičská historie v akci
Obec Kozojídky	Obč. vybavení a rekonstrukce areálu Křib v obci Kozojídky
ZO ČZS	Zahradkáři pro rozvoj kulturního areálu Křib
Římskokatolická farnost	Kaple sv.Martina v Kozojídkách
Obec Kozojídky	Rozvoj kulturních aktivit v Kozojídkách
Obec Kozojídky	Oprava společenského sálu a přísálí v budově OÚ Kozojídky
Celkem	1 460 319 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Všechny projekty v obci Kozojídky se týkaly opět Fiche č. 8 a to Naši lidé v akci.

4.1.4 Petrov

Obec s katastrální výměrou 1 165 ha byla dříve známá pro své sirné lázně až do roku 1987. Unikátem jsou „Petrovské louky“, dnes jsou součástí Přírodního parku Strážnické Pomoraví. Zemědělská výroba je provozována převážně Akciovou společností Žerotín Strážnice. K významným památkám patří především původní vinné sklepy Plže, které byly vyhlášeny památkovou rezervací lidové architektury v roce 1983. V areálu vinných sklepů je místem pořádání kulturních akcí - výstavu vín, Přehlídku dechových kapel, den seniorů, místní zábavy. Obec leží na trase Moravských vinařských stezek a velkou turistickou atraktivitou je i otevřená plavební komora na Baťově kanálu, kde se nachází i zázemí pro turisty. [27]

Tab. č. 4.4 Čerpání dotací obcí Petrov

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Obec Petrov	
Ing. Petr Klásek, Petrov	Modernizace technologického vybavení Vinařství Klásek
Miroslav Svoboda	Vinný sklep vinařství Svoboda
Obec Petrov	Ať žijí Petrovjané – obnova budov a prostranství v srdci obce
Obec Petrov	Procházka Petrovem – aneb od vody k vínu
Rostislav Svoboda	Obnova kravína, Petrov
Obec Petrov	Školní ovocná stezka
Pavel Vojtek	Přístavba půjčovny loděk s občerstvením
Celkem	3 046 303 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Obec Petrov čerpala shodně na Fiche č. 2 - Podpora mladých zemědělců, č. 6 - Strážnicko na kole, na koni a na lyžích a č. 8 - Naši lidé v akci.

4.1.5 Radějov

Rozloha katastru obce je 2 411 ha, z čehož 68 % tvoří lesy. Je vstupní branou do biosférické rezervace UNESCO, známé bohatou květenou i zajímavou faunou. Na katastru obce je také známá daňčí obora. V oboře se nachází přírodní rezervace Kútky, kterou tvoří druhově bohaté louky, najdeme zde desítky chráněných a vzácných rostlin. Katastr s mnohými přírodními krásami je vhodný k rekreaci, je zde rozsáhlá chatová oblast s asi 450 chatami. V obci je několik stravovacích zařízení, penziony, bar, vinárnu, dvě prodejny potravin, rosarium, tělocvičnu a v rekreační oblasti Mlýnky penzion s kempem a v rekreační oblasti Žadovský járek bufet - posezení v přírodě, fotbalové a volejbalové hřiště. Radějov je známý jako klidná rekreační obec s krásnou okolní přírodou vybízející k pěší turistice, cykloturistice, houbaření a rybolovu.

Tab. č. 4.5 Čerpání dotací obcí Radějov

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Obec Radějov	
Radějov, kulturně spol. sdružení obce	Kroje pro Radějov
Římsko-katolická farnost Radějov	Kostel sv. Cyrila a Metoděje – oprava fasády a úprava parku
Obec Radějov	Oskorušová stezka – okruh Radějov
Celkem	1 252 690 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Z tabulky je zřejmé, že obec čerpala dotaci pouze na 3 projekty a to ve Fiche č. 6 - Strážnicko na kole, na koni a na lyžích, č. 8 - Naši lidé v akci a 10 - Rozvoj kulturního dědictví.

4.1.6 Strážnice

Katastr města má rozlohu 3140 ha, kdy větší část náleží do celku Dolnomoravský úval. Na většině zemědělských pozemků hospodaří Žerotín, a.s. Strážnice. V zemědělsky využívané části katastru má velkoplošné obhospodařování pozemků za následek rozvoj vodní a větrné

eroze. V katastru je množství závlahových náhonů a odpadů, vybudovaných v 30. letech 20. století současně s výstavbou plavebního a záplavového Baťova kanálu. Většina z nich dnes není funkční. Vinice jsou soustředěny v lokalitách Žerotín a Staré hory. Město nabízí výbornou úroveň občanské vybavenosti, ZŠ, MŠ, SŠ, gymnázium a ZUŠ, zdravotnické zařízení – ordinace pro děti a dorost, pro dospělé, specialisty, lékárnu. Město je bohaté na nabídku obchodů, restaurací, vináren apod. Dále zde nalezneme muzea, galerie, stadion, kino, kulturní středisko a střediska volného času. Strážnice je napojena na skupinový vodovod Veselí nad Moravou – Strážnice. Infrastruktura města je vybavena rozvodem plynu, veřejným osvětlením a možností připojení k telefonní síti, kanalizací, napojení na ČOV. Ve Strážnici je také 1 bioplynová stanice. Ve městě aktivně pracuje řada spolků a organizací: sportovci, Orel, hasiči, folkloristé, muzikanti, mládežnické centrum, turisté, včelaři, rybáři, ochránci přírody, svaz zdravotně postižených, svaz důchodců, církevní společenství, modeláři a sdružení rodičů. Strážnice vyniká pořádáním řady kulturních akcí, jako jsou např. Mezinárodní folklorní festival, Strážnické vinobraní, Dětská Strážnice, Svatomartinské hody, Festival Slunce, Zarážání hory, Josefská výstava vín a mnohé další. Strážnici prochází silnice 1. Třída a se sousedními obcemi je propojena silnicemi třetí třídy. Leží také na regionální železniční trati.

Tab. č. 4.6 Čerpání dotací městem Strážnice

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Město Strážnice	
Ing. Vítězslav Hořák	Penzion Amálka
Šimáček Svatopluk	Prodejna nápojů a suvenýrů s informačním místem ve Strážnici
Město Strážnice	Vítejte ve Strážnici – podium na kulturní akce ve městě
Město Strážnice	Oprava lesní cesty v lese Mandát
Město Strážnice	Informační centrum Strážnicka
Občanské sdr. S úsměvem	Festival na vodě- technické zajištění akce
OSMA, Strážnice	Strážnický kraj nás baví
Soubor DANA J	Zachování folkloru Strážnického Slovácka
Rodinné centrum Strážnice	Zahrada u sv. Martina – rozvoj aktivit pro mladé rodiny s dětmi
Mikroregion Strážnicko	Rozvoj naučných stezek Strážnicka v CHKO Bílé Karpaty
Ing. Vítězslav Hořák	Penzion Amálka – kolárna a bufet
Autokempink Strážnice,	Autokempink Strážnice - cyklisté vítáni
FČELIČKY	Fčeličky Strážnicku
Město Strážnice	Obnova sklepa pro víceúčelové využití
Gauč, o.s, Strážnice	Řezbářská expozice se stezkou
Ing. Josef Kříž	Penzion Slovácká chalupa
Město Strážnice	Po stopách předků
Celkem	8 339 207 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Město Strážnice, největší město našeho sdružení – týkající se obyvatel i rozlohy, čerpalo nejvíce finančních prostředků. Tyto prostředky, které přidělila Strážnici MAS Strážnicko, se týkaly opět převážně Fiche č. 8 - Naši lidé v akci, dále pak č. 7 - Strážnicko - cíl turistů a č. 10 - Rozvoj kulturního dědictví. Zde musíme zmínit i fakt, že MAS Strážnicko čerpala na svou aktivitu prostředky právě přes adresu Strážnice (jak je zvýrazněno v textu), jelikož v tomto městě má trvalou adresu.

4.1.7 Sudoměřice

Výměra katastru je 933 ha. Půda zde není příliš úrodná, hlavním obhospodařovatelem půdy je, stejně jako ve většině obcí MAS Strážnicko, Žerotín a.s. Strážnice. Hojně se pěstuje vinná réva a vysazují se nové vinice a ovocné sady. V krajině je narušený vodní systém a množství odvodňovacích a zavodňovacích kanálů nefunguje, tím dochází k záplavám. Zajímavostí je přístav na Baťově kanálu, kde se překládalo uhlí z železniční vlečky na loď - Výklopník, postavený v roce 1939. V údolí Sudoměřického potoka, se nachází rekreační oblast Mlýnky s ubytovacím zařízením a letním táborem. V obci je několik zaměstnavatelů, většina obyvatel však dojíždí za prací do okolních měst, především do Hodonína.

Tab. č. 4.7 Čerpání dotací obcí Sudoměřice

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Obec Sudoměřice	
Obec Sudoměřice	Oprava lesní cesty u Výklopníku
Obec Sudoměřice	Udržovací práce na objektu zahrádkářů v areálu Starý potok
Římsko-katolická farnost	"Oprava a využití farní budovy a oprava přístupu do kostela Ježíše Krista Krále v Sudoměřicích"
Rodičovské sdř. při ZŠ	Rozvoj kulturních aktivit v Sudoměřicích
Dolinečka soubor	Hudební stezka Dolinečka
Josef Buček	Rozvoj truhlářské výroby
Radka Bučková	Obchod POMNĚNKA, Sudoměřice
Římskokatolická farnost	Račte vstoupit – kostel Sudoměřice
Celkem	3 416 227 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Obec Sudoměřice čerpala jí přidělené prostředky převážně na projekty Fiche č. 8 - Naši lidé v akci.

4.1.8 Tasov

Původně vinařská a ovocnářská obec má výměru 637 ha. V obci se nachází jeden z posledních domů s malovaným žudrem – památka lidové architektury z konce 18. století. V obci žil a tvořil slovácký výtvarník Antoš Frolka. V centru obce se nachází obecní dům se sálem, knihovnou a turistickou ubytovnou a MŠ. Spolkovou činnost v obci zastupují hasiči, sportovci, myslivci a zahrádkáři. K tradičním kulturním akcím patří Václavské hody, v zimní sezóně plesy a letní Beseda u Bigbítu.

Tab. č. 4.8 Čerpání dotací obcí Tasov

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Obec Tasov	
Mgr. Jan Jaroš	Zpracování ovoce na mošty
František Kraus	Obnova dílny a nákup zařízení pro elektro-výrobu a opravu
Obec Tasov	Broková střelnice Tasov-rekonstrukce střeliště trap
Obec Tasov	Kulturní dům v obci Tasov
Mgr. Jan Jaroš	U moruše – budova pro služby a ubytování
Celkem	1 601 748 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Obec Tasov, jakožto jedna z nejmenších obcí námi zkoumané MAS čerpala prostředky na 2 projekty Fiche č. 8 - Naši lidé v akci a dále pak na Fiche č. 2 - Podpora mladých zemědělců, č. 3 - Les pro lidi a pro přírodu a č. 5 - Podnikatelé pro rozvoj Strážnicka.

4.1.9 Tvarožná Lhota

Rozloha katastru je 1 746 ha. Ekonomicky je obyvatelstvo z větší míry závislé na dojížděcí za prací do Strážnice, Veselí nad Moravou a Hodonína. Obcí prochází silnice III. třídy. Najdeme zde několik obchodů s potravinami, kulturní dům, víceúčelovou halu, pastorační dům, hospodářské zboží, pivnici, fotbalové hřiště s dětským a víceúčelovým hřištěm a hospodou. Obec spravuje nedalekou rekreační oblast Lučina s přehradou a autokempinkem. V lokalitě Lučina je množství rekreačních chat, avšak soukromé podnikatelské aktivity zde nejsou příliš rozšířeny. Turistickou atraktivitou je i zpřístupněná rozhledna ve výšce 34m pod kopcem Travičná. V obci lze navštívit tradiční krojované hody s právem, den dětí či den důchodců,

Lhota vaří - soutěž o nejlepší guláš či výstavu vín a Oskorušobraní. V obci se sdružují myslivci, fotbalisté, sdružení přátel školy a občanské sdružení INEX.

Tab. č. 4.9 Čerpání dotací obcí Tvarožná Lhota

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Obec Tvarožná Lhota	
Ing. Jiří Uříčář	Modernizace části budovy na sklad prvovýroby se zázemím
Obec Tvarožná Lhota	Oprava lesních cest v lese Travičná
TJ Sokol Tvarožná Lhota	Revitalizace budovy TJ Sokol Tvarožná Lhota
INEX-SDA BK, o.s.	Interaktivní dětské výletišťe Salaš-Travičná
Mužský sbor, o.s	Rozvoj kulturních akcí ve Tvarožné Lhotě
Obec Tvarožná Lhota	Změna dispozice pro víceúčelovou poč. místnost v ZŠ Tvarožná Lhota
INEX-SDA BK, o.s.	Dřevařská expozice a stezka
Radek Hanák	Kozí sýry z naší farmy v pohodě i na Váš stůl
Ing. Radek Říha	Prodejna HO-PO
Obec Tvarožná Lhota	Zázemí pro společenské akce Strážnicka
Celkem	2 916 494 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Obec Tvarožná Lhota, ačkoliv se jedná menší obec, byla v aktivitách shánění dotací přes MAS Strážnicko velmi úspěšná. Prostředky, které získala, byly použity převážně opět na Fiche č. 8 – Naši lidé v akci.

4.1.10 Vnorovy

Obec, s katastrální výměrou 1 688 ha má zachovalou folklorní tradici. Leží v převážně zemědělsky obdělávané krajině s malým podílem lesních porostů. Západní část katastru je protkána hustou sítí vodních toků. Mezi významné osobnosti, které zde mají malé muzeum, patří hudební skladatel Leoš Janáček, spisovatel František Zýbal, moravský básník Jan Skácel, malíř Petr Skácel. Obec je známá malováním velikonočních kraslic, pletením velikonočních pomlázek

a výrobou figurek z kukuřičného šustí. V obci působí Folklorní Soubor Spinek, mladší Spineček a cimbálová muzika Růža. V obci jsou udržovány či obnoveny původní slovácké zvyky a jsou pořádány folklorní slavnosti na Mlatě, Dožinky, Fašank, stavění Máje aj. V obci působí různé spolky, například hasiči, myslivci, TJ Sokol, důchodci, zahrádkáři, včelaři a rybáři. Obec je plynofikována, má vodovod, je plně je plně odkanalizovaná s vlastní ČOV z roku 1999. V obci

funguje dům pro seniory. K základnímu občanskému vybavení obce patří budova OÚ, pošta, zdravotní středisko, MŠ, ZŠ 1-9 tř., fotbalové hřiště, hala s umělým povrchem, tři dětská hřiště, hřbitov, letní koupaliště, prodejny smíšeného zboží, prodejna s průmyslovým zbožím, květinářství, prodejna s dárkovým zbožím, opravny aut a dvě pohostinství. V obci chybí větší prostory typu kulturního domu.

Tab. č. 4.10 Čerpání dotací obcí Vnorovy

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Obec Vnorovy	
Obec Vnorovy	Rekonstrukce rodného domu Marie Kudeřikové
Obec Vnorovy	Stavební úpravy RD Marie Kudeřikové – muzejní expozice
Petr Smutný	Obnova dílny a nákup zařízení pro autoservis
Soubor lidových písní a tanců Spinek	Rozvoj kulturních akcí ve Vnorovech
Petr Říha	Modernizace farmy Říha
Ing. Pavel Macháček	Rozvoj vinařství ve Vnorovách
Sdružení Ekoton	Podpora ovocnářství ve Vnorovech
Obec Vnorovy	Dětské hřiště Vnorovy
Základní organizace ČZS Vnorovy	Zázemí a vybavení ČZS Vnorovy
Tomáš Konečný	Přístavba provozovny a investice do zpracování vína
Petr Říha	Pastevní areál Travičná
Miroslav Tomeček	Prodejna hospodářských a domácích potřeb
Celkem	3 457 831 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Obec Vnorovy čerpala prostředky hlavně na Fiche č. 8 – Naši lidé v akci, další největší oblastí čerpání prostředků bylo Fiche č. 5 - Podnikatelé pro rozvoj Strážnicka.

4.1.11 Žeraviny

Jedná se o typickou poklidnou ves jižní Moravy, nejmenší obce MAS Strážnicka o pouhých 231 ha. V obci se nachází několik stavebních zajímavostí - zvonice z roku 1901, kaplička z 20.ých let minulého století, zasvěcena P. Marii Lurdské. Na tak malou obec jsou zde raritou dva objekty bývalých mlýnů vystavených na východním a západním okraji obce. Dominantou obce je kaple Sv. Alžběty, patronky obce. Obec se pyšní prvenstvím v okrese Hodonín v komplexní pozemkové úpravě, jejíž součástí jsou zpevněné polní cesty pro zemědělskou techniku a nově vysázené větrolamy. Je zde obchod se smíšeným zbožím, fotbalové hřiště, hřiště pro volejbal a tenis a místní hřbitov. K dispozici pro kulturní a společenské akce

je kulturní dům. Kolem celé obce je vybudována stezka vhodná pro cyklisty i pěší turisty. Obec je členem DSO Mikroregion Strážnicko a ČOV Velička.[27]

Tab. č. 4.11 Čerpání dotací obcí Žeraviny

Žadatel o dotaci	Název projektu / částka dotace za obec
Obec Žeraviny	
Vařechová Lubomíra	Vila Alžběta – stavební úpravy části domu na ubytovnu
Obec Žeraviny	Obnova sociálního zařízení a úprava zázemí KD – Žeraviny
Celkem	732 908 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Nejmenší obcí, co se týká rozlohy i počtů obyvatel patří Žeraviny. Ty čerpaly také nejméně prostředků a to na fice č. 7 - Strážnicko - cíl turistů a č. 8 – Naši lidé v akci.

4.2 Komparace čerpání prostředků obcemi z programu LEADER

MAS Strážnicko umožnila čerpání dotací programu rozvoje venkova metodou LEADER celkem pro 82 projektů podaných v období 2008 – 2013 v objemu 32 769 253 Kč (v roce 2007 probíhalo školení a semináře pro zástupce zúčastněných obcí, ředitele a manažera MAS, proto čerpání probíhalo až od r. 2008). Celkové náklady všech projektů vč. neuznatelných nákladů a DPH v žádosti o dotaci činily 53 187 601 Kč, reálně pak vyúčtované náklady vč. DPH byly ve výši 40 284 817 Kč. MAS jednotlivým obcím a jejich subjektům přidělilo k 30. 12. 2013 celkem **31 734 219 Kč**.

Následující tabulka vyjadřuje pořadí obcí v oblasti čerpání prostředků z programu LEADER za období 2008 – 2013. Uvádíme zde částku, která byla jednotlivým obcím proplacena a také procentuelní poměr, v jakém byla celková dotace mezi obce rozdělena.

Tab. č. 4. 12 Čerpání prostředků obcemi

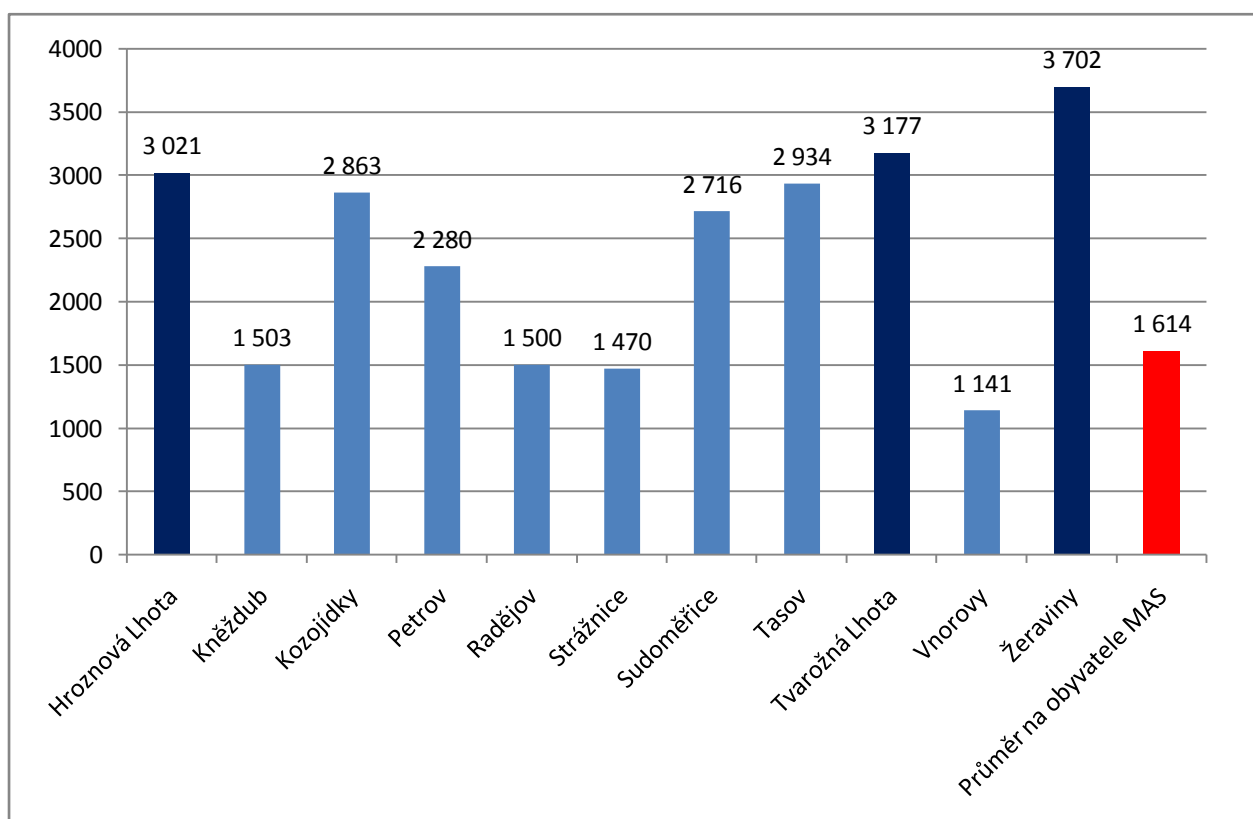
Pořadí	Obec	Čerpaná dotace Kč	Procentuelní vyjádření čerpání celkové dotace
1.	Strážnice	8 339 207	26
2.	Hroznová Lhota	3 821 162	12
3.	Vnorovy	3 457 831	11
4.	Sudoměřice	3 416 227	10,5
5.	Petrov	3 046 303	9,5
6.	Tvarožná Lhota	2 916 494	9
7.	Kněždub	1 689 330	5,5
8.	Kozojídky	1 460 319	5
9.	Tasov	1 601 748	5
10.	Radějov	1 252 690	4
11.	Žeraviny	732 908	2,5

Zdroj: Vlastní zpracování interních dokumentů MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Jak můžeme vidět, největší dotaci ve výši 8 339 207 Kč získalo město Strážnice. Tato částka tvořila 26 % z finálně proplacené dotace MAS. Je logické, že největším realizátorem bylo právě město Strážnice, jelikož se jedná o největší město spolku s mnoha možnostmi rozvoje, jmenujme např. budování a opravu infrastruktury, obnova kulturních památek, rozvoj četných zájmových spolků, podnikatelů apod. Na druhém místě pak čerpala největší dotaci obec Hroznová Lhota a to ve výši 3 821 162 Kč (12 % z celkové dotace) a na třetím místě se umístily Vnorovy, které byly proplaceny finanční prostředky ve výši 3 457 831 Kč (11 %).

V následující části se zaměříme na čerpání finančních prostředků na jednotlivé **obyvatele** obcí MAS Strážnicko. Vypočteme průměr na obyvatele za celou MAS a následně provedeme komparaci s průměrem, který reálně vyplývá na občana konkrétních obcí.

Graf č. 4.1 Průměr přidělených finančních prostředků na obyvatele

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentu Realizace projektů MAS Strážnicko, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>

Vypočtený průměr na obyvatele za celou MAS Strážnicko byl ve výši **1 614 Kč**. Tento průměr přesáhlo **63,64 %** obcí. Obce, které měly vyšší průměr, než průměr MAS byly obce Hroznová Lhota, Kozojídky, Petrov, Sudoměřice, Tasov, Tvarožná Lhota, Žeraviny. Nejvyšší finanční částku připadající na obyvatele připadla na obec **Žeraviny** a to ve výši 3 702 Kč, průměr MAS byl tedy oproti Žeravinám nižší o 2 088 Kč. Druhou obcí s nejvyšší průměrnou fin. částkou na obyvatele byla obec Tvarožná Lhota, kde byla tato částka ve výši 3 177 Kč, opět tedy překročila průměr MAS o 1 563 Kč. Na třetím místě se umístila obec Hroznová Lhota s částkou 3 021 Kč/ob. , kde bylo navýšení částky oproti průměru MAS o 1 407 Kč.

Obcemi, které naopak nedosáhly ani na průměrnou finanční částku na obyvatele MAS byly obce Kněždub, Radějov, Strážnice, Vnorovy.

4.3 Efektivnost čerpání peněz obcemi MAS

Nyní se zaměříme na jednotlivé obce a jimi placené náklady na MAS, které byly tvořeny členskými příspěvky a příspěvky na obyvatele. Výše členského příspěvku (jak již bylo uvedeno v kapitole 3.3) je min. 1000 Kč/obec a platba za obyvatele obce je ve výši 7 Kč. Tyto náklady obcí za členství MAS porovnáme s dotacemi, které jednotlivé obce a subjekty obcí obdržely a také vypočteme procentuelní vyjádření nákladů obcí v porovnání s obdrženou dotací.

Tab. č. 4.13 Náklady obcí na členství v MAS Strážnicko

	Náklady vynaložené za členství v MAS	Rozdíl mezi vloženými a získanými prostředky	Podíl nákladů z přidělené dotace
Hroznová Lhota	9 855	3 811 307	0,26 %
Kněždub	8 868	1 680 462	0,52 %
Kozojídky	4 570	1 455 749	0,31 %
Petrov	10 352	3 035 951	0,34 %
Radějov	6 845	1 245 845	0,55 %
Strážnice	40 711	8 298 496	0,49 %
Sudoměřice	9 806	3 406 421	0,29 %
Tasov	4 822	1 596 926	0,30 %
Tvarožná Lhota	7 426	2 909 068	0,25 %
Vnorovy	22 210	3 435 621	0,64 %
Žeraviny	2 386	730 522	0,33 %
Celkem	127 851	31 606 368	0,40 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv MAS Strážnicko, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/default.asp?srt=6>

Z tabulky je zřejmé, že náklady na členství v MAS Strážnicko byly zanedbatelné – netvořily ani 1% z přidělené dotace dané obci. Celkové náklady pak tvořily pouze 0,40 % z finálně proplacených peněz MAS obcím. Tento fakt značí, že členství v MAS je pro obce velkým potencionálem rozvoje, jelikož výnosy, které z MAS mohou získat, oproti nákladům jsou několikanásobně větší.

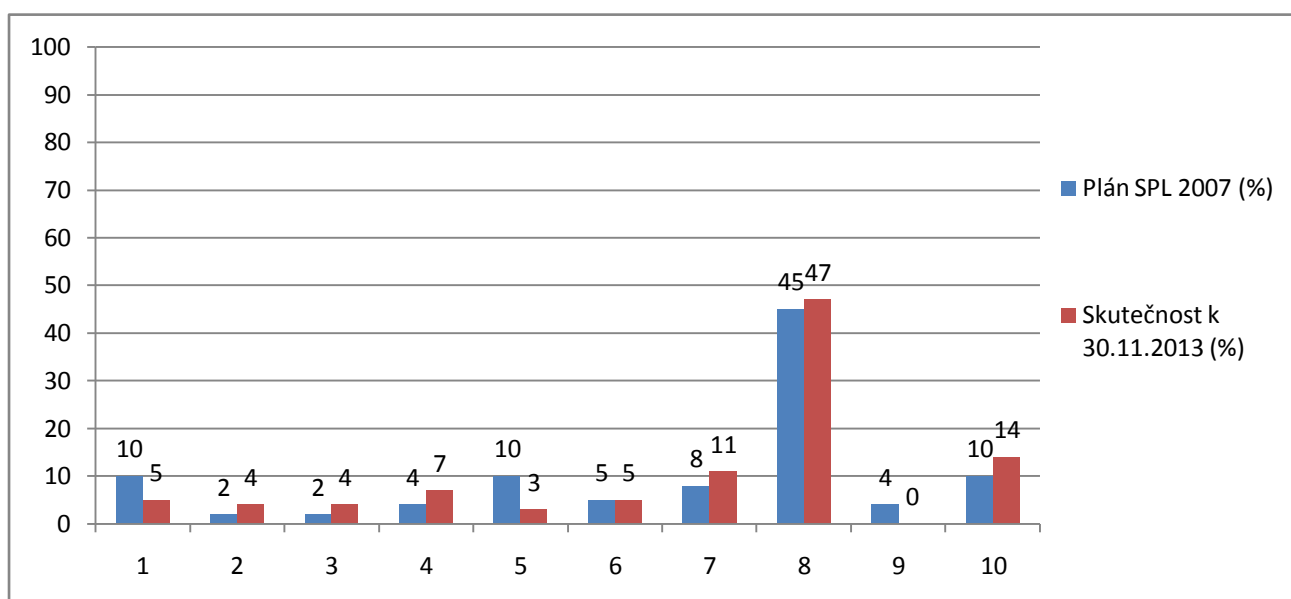
Nejnižší podíl nákladů v porovnání s dotací měla obec **Tvarožná Lhota**, kde tento podíl byl ve výši 0,25 %, druhý nejnižší podíl měla obec Hroznová Lhota a to ve výši 0,26 %. Naopak nejvyšší podíl nákladů v porovnání s dotací měla obec Vnorovy a to ve výši 0,64 %. Stále ale můžeme říci, že náklady jsou opravdu minimální.

4.4 Čerpání finančních prostředků se zaměřením na Fiche a projekty

V této části se zaměříme na čerpání finančních prostředků obcemi na jednotlivá Fiche, které si v roce 2007 prostřednictvím dokumentu „Strategie plánu LEADER“ MAS Strážnicko určila. Budeme zkoumat, které Fiche čerpalo nejvíce finančních prostředků a kde naopak došlo ke změnám čerpání prostředků oproti plánu vycházejícího právě z tohoto dokumentu.

Následující graf znázorňuje plán čerpání finančních prostředků z r. 2007 v porovnání s reálným čerpáním na konci roku 2013 v procentuálním vyjádření.

Graf č. 4.2 Procentuální čerpání prostředků dle Fiche

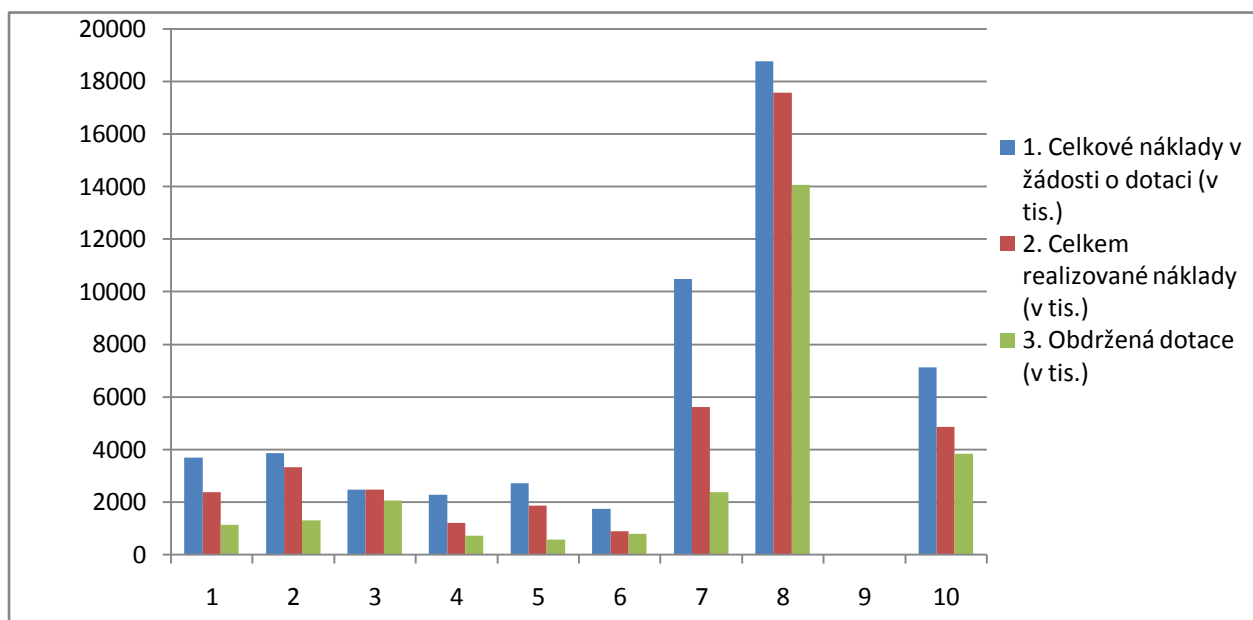

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strategie plánu LEADER 07 a výroční zprávy z r. 2013, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/default.asp?srt=6>

Z grafu můžeme odvodit, že ačkoliv se MAS snažila držet ve většině fichí plánu čerpání prostředků, ne vždy tento plán jde striktně udržet. Je také nutno dodat, že sestavení plánu je velmi náročná práce a vychází z dokumentu nazvaného „Zásobník“, kde jsou uvedeny potencionální projekty, které se mohou po splnění všech podmínek uskutečnit. Je ale jasné, že v průběhu období dochází k různým změnám, proto se skutečnost většinou odchyluje od plánu. Ve skutečnosti nejvíce čerpalo finanční prostředky **Fiche č. 8**, zde byl plán překročen o 2 %. Největší rozdíly pak můžeme pozorovat u Fiche č. 5, kde se skutečné plnění snížilo o 7 % oproti plánu, Fiche č. 1, kde skutečné plnění bylo o 5 % nižší než plánované apod. Fiche č. 9 naopak nebylo realizováno vůbec.

Následující graf vyjadřuje skutečnou výši finančních prostředků, které subjekty požadovaly v Žádosti o dotaci, dále prokazatelně realizované náklady, které byly vynaloženy a také skutečně proplacenou dotaci, kterou udělila MAS. Opět v rozdělení dle jednotlivých Fiche.

Graf č. 4.3 Jednotlivé náklady na projekty a dotace dle fiche

Zdroj: Vlastní zpracování dle dokumentů MAS Strážnicko, dostupných z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=361>

Nejvíce proplacených finančních prostředků šlo na Fiche č. 8 a to ve výši **14 073 450 Kč**. Jak vidíme v grafu, celkem realizované náklady, pocházející z účetnictví jsou vyšší než obdržená dotace. To je logické, neboť – jak jsme již zmínili dříve, MAS proplácí 60 – 90 % celkových nákladů. Pro představu, rozdíl mezi náklady a proplacenou dotací u 8. Fiche je 3 488 269 Kč. Tento rozdíl tedy musely subjekty doplatit z vlastních prostředků. Druhým v pořadí v oblasti přidělených finančních prostředků bylo Fiche č. 10. Na toto Fiche byla přidělena dotace ve výši 3833880 Kč, dále pak Fiche č. 7 s celkovou dotací ve výši 2372864 Kč. Následující tabulka představuje počet uskutečněných projektů obcemi v období 2007 - 2013 rozdělených opět dle jednotlivých Fiche.

Tab. č. 4. 14 Počet projektů dle jednotlivých Fiche

Fiche	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Počet projektů	5	6	3	3	9	4	7	38	0	8

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy 2013, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=361>

Z tabulky je zřejmé, že obce nejvíce čerpaly na Fiche č. 8 s názvem Naši lidé v akci a to v celkem 38 projektech. Tato Fiche se zaměřuje na rozvinutí tradičního potenciálu spolků, sdružení, jednotlivců a jejich aktivit, ale také na stavbu a obnovu budov, materiální a technické zázemí pro rozvoj folklorních, kulturních a sportovních aktivit, aj. Na druhé příčce se umístila Fiche č. 5 - Podnikatelé pro rozvoj Strážnicka a na třetí příčce Fiche č. 10 - Rozvoj kulturního dědictví. Jak jsme již výše zmínili, v příloze č. 4 jsou pro názornou představu této problematiky uvedeny jednotlivá Fiche a jejich detailní popis.

Nyní si rozdělíme jednotlivé obce MAS Strážnicko do kategorií dle počtu obyvatel od nejmenších obcí do 500 obyvatel, až po kategorii 4000 – 6000 obyvatel. Následně u každé obce uvedeme údaje o počtu všech projektů - úspěšných i neúspěšných, abychom zjistili, které obce byly **nejvíce aktivní** v oblasti žádostí o projekt (dotaci) a také je seřadíme dle počtu realizovaných projektů (tedy obec s nejvíce projekty bude na 1. místě).

Tab. č. 4. 15 Srovnání obcí dle projektů

Kategorie	Obec	Úspěšné projekty	Neúspěšné projekty	Pořadí obce
0 – 500	Žeraviny	2	1	11.
500 – 1000	Kozojídky	6	2	7.
	Radějov	3	2	10.
	Tasov	5		8.
	Tvarožná Lhota	10	7	3.
1000 – 2000	Hroznová Lhota	8	2	5.
	Kněždub	4		9.
	Petrov	7	2	6.
	Sudoměřice	8		4.
2000 – 4000	Vnorovy	12	1	2.
4000 – 6000	Strážnice	17	9	1.

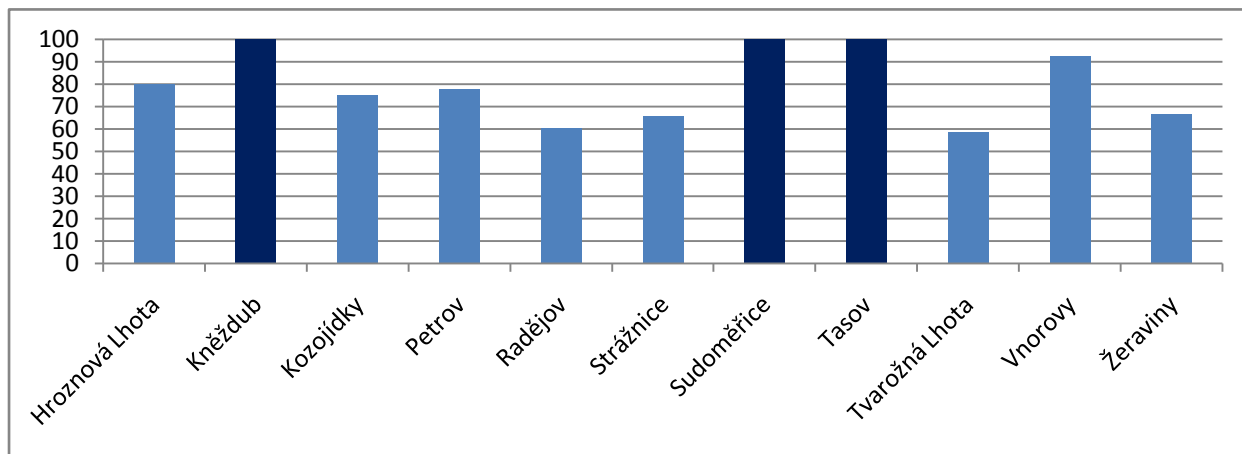
Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv a interních dokumentů, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/default.asp?srt=6>

Jak můžeme vidět, nejúspěšnější obcí v kategorii počtu obyvatel 500 – 1000 byla **Tvarožná Lhota**. Ačkoliv počtem obyvatel ji řadíme právě do druhé (menší) kategorie, v úspěšnosti čerpání prostředků díky programu LEADER je v celkovém pořadí na 3. místě a to napříč všem velikostními kategoriím. Pro názornou představu zde uvedeme, že rozdíl mezi Tvarožnou Lhotou a Strážnicí je 4 755 obyvatel, což je podstatný rozdíl. Ve velikostní kategorii 1000 – 2000 se v počtu uskutečněných projektů na shodné pozici umístily Hroznová Lhota a Sudoměřice. V celkovém pořadí se na předních příčkách umístily **Strážnice**, **Vnorovy** a **Tvarožná Lhota**.

Nejhůře se naopak umístily obce Radějov, Kněždub a Žeraviny, které žádaly o minimum projektů (Radějov 3, Kněždub 4 a Žeraviny pouze 2 zažádané projekty).

Nyní si uvedeme graf, který představuje procentuelní **úspěšnost** daných obcí v oblasti žádostí o dotaci.

Graf. č. 4.4 Úspěšnost obcí v žádostech o projekt (dotaci) v %

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/default.asp?srt=6>

Z grafu můžeme vyčíst, že 100 % úspěšnost měly jen tři obce a to **Kněždub**, **Sudoměřice** a **Tasov**. Lze tedy říci, že pouze tyto obce uskutečnily všechny projekty, na které si podaly žádost.

4.5 Monitorování činnosti MAS

V poslední části se zaměříme na hodnoty monitorovacích indikátorů, které hodnotí činnost MAS. Uvádíme zde v tabulce hodnoty těchto indikátorů, které měly být dosaženy na konci roku 2013 a vycházejí ze SPL LEADER, tak z průběžného monitoringu k roku 2009 a skutečné čerpání k 30. 10. 2013. Pro porovnání uvádíme, že počáteční hodnoty indikátorů začínaly na 0 (tedy rok 2007) a 100 % čerpání, které si MAS určilo, by bylo dosaženo, jestliže by indikátory v roce 2013 dosahovaly hodnot, které představuje 3. sloupec tabulky. Monitoring prováděl management MAS Strážnicko.

Tab. č. 4.16 Hodnoty monitorovacích indikátorů MAS Strážnicko

Indikátor	Začátek r. 2007	Průběžně r. 2009	Plán 2013 (100 %)	Skutečnost k 30. 10. 2013
1	0	7	30	32
2	0	3	8	10
3	0	5	11	10
4	0	3	17	19
5	0	3	9	9
6	0	15	55	60
7	0	10	25	40
8	0	4	15	16

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv MAS Strážnicko, dostupných z: <http://www.straznicko-mas.cz/default.asp?srt=6>

Z tabulky je zřejmé, že ve většině indikátorů se podařilo splnit plán, který si MAS vytýčila. Pouze v případě indikátoru č. 3 s názvem Počet nově upravených, obnovených a nových veřejných prostranství bylo skutečné plnění menší a to o jeden projekt. Z neustálého sledování plnění SPL a exkurzi v dubnu a listopadu 2013 byly výstupy realizace (indikátory) v oblasti inovací, pracovních úvazků, stravovacích a lůžkových kapacit, akcí, návštěvnosti aj. fyzicky kontrolovány a následně na řadě jednání diskutovány a rozebrány vybrané projekty a jejich výstupy. V rámci bilance na konci roku 2013 bylo konstatováno, že plánované indikátory byly splněny a dodrženy na **110 %**.

4.6 Ostatní činnost MAS Strážnicko

V programovacím období 2007 – 2013 MAS Strážnicko nejen podporovalo dotacemi jednotlivé obce, jejich spolky, soukromé osoby či podnikatele, ale napomáhala činnosti mnoha různých aktivit.

Ty nejvýznamnější představuje následující tabulka 4.17.

Tab. č. 4. 17 Ostatní rozvojová činnost MAS Strážnicko výhled na období 2014 – 2020

Projekt	Spolupracující subjekty	Hodnota
Tradice pro venkov a krajinu	MAS Podchlumí, Nad Orlicí, České Středohoří	1 500 000
4cykloregio	MAS Partnerství pro Záhorie, Subregion Podbranč, města Hodonín, Skalica a Holíč	3 600 000
Venkovské tradice v krajině	MAS Podchlumí, MAS Nad Orlicí, MAS České Středohoří	1 650 000
Společné putování za dědictvím regionů	MAS Dolní Morava a a MAS Společná Cesta	1 995 000
Oživujeme venkovská stavení na Moravě a Myjavě	MAS Horňácko a Ostrožko, slovenský Kopaničárský region	612 000
Venkovské tradice v krajině II	MAS Společná Cesta a Na cestě k prosperitě	765 000
Společně ožívujeme historii venkova	MAS Na cestě k prosperitě a Společná Cesta	765 000
Za tradicí mor. venkova		959 000

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv MAS Strážnicko, dostupných z: <http://www.straznicko-mas.cz/default.asp?srt=6>

Kancelář MAS Strážnicko také každoročně připravovala ve spolupráci s Mikroregionem Strážnicko propagaci návštěvnických míst díky Průvodci Strážnicka. Mezi další aktivity můžeme zařadit vybudování jednotné sítě a opravy povrchů cyklotras na daném území, manažerskou činnost pro Mikroregion Strážnicko, přeshraniční cyklotrasy, obnovu biocenter na Česko – slov. příhraničí, financování vybavení pro jarmarky a kult. aktivity a mnoho dalších. [17]

„Zásobník projektů“ MAS Strážnicko na roky 2014 – 2020 vznikl na základě jednání a sběru dat MAS Strážnicko od 1. 9. 2013 – 30. 4. 2014 a doplněními – skupinovými a individuálními jednáními s obcemi, institucemi, podnikateli, občanskými sdruženími a aktivními občany. Dle stavu k 1. 5. 2014 zásobník předkládá rozpis **158** návrhů projektů v celkovém objemu ohodnocených projektů v částce **365 mil Kč** (84 projektů je od 0,05 do 1 mil v celkové částce 31 mil Kč). [35]. V období 2014 - 2020 bude kladen největší důraz na propagaci agroturistiky, dále bude MAS podporovat tvorbu nových ubytovacích a stravovacích kapacit, aj. Nejvýznamnější projekty a jejich předpokládanou hodnotu pocházející právě z dokumentu „Zásobník projektů“ pak uvádíme v příloze č. 5.

4.7 Shrnutí postupu získání finančních prostředků na projekty MAS

V diplomové práci uvádíme podrobně celý postup poskytování dotace MAS Strážnicko, od obecných pravidel poskytování dotace pro žadatele, které se řídí Programem rozvoje venkova MZE, kde můžeme zmínit, že žadatelé musí splňovat podmínky jednotlivých Fiche,

což jsou indikátory vytvářené na základě reálných podkladů a analýz a postihují skutečné potřeby daného území a MAS Strážnicko si vytýčila 10 těchto indikátorů Fiche. Další zajímavostí týkající se pravidel poskytování dotace je to, že žadatel musí být schopen celý projekt financovat sám a to do 18 případně 36 měsíců. K procentuelnímu proplacení dotace dochází právě až po uplynutí této doby. Samozřejmostí je bezúhonnost žadatele, nesmí být v žádné formě likvidace, musí se držet účelu projektu, který uvedl v žádosti a je povinen uchovávat doklady a poskytovat informace o své činnosti. V případě samotné realizace projektu vše začíná od podání žádosti o dotaci na projekt a to prostřednictvím dokumentu „Výzvy k předkládání realizačních projektů" sekretariátem a to do 10 dnů od schválení SPL. Samotný výběr projektů pak probíhá v několika kolech, nejvýše jsou však přípustné 3 kola ročně. Samozřejmostí v této části je informování a školení žadatelů. Výběr a kontrola projektů je prováděna pod vedením výběrové komise a sekretariátu. Cílem je vybrat projekty, které splňují požadavky osy 4 LEADER a taktéž odpovídající SPL MAS Strážnicko. Administrátor a manažer pak posoudí administrativní (obsahovou) správnost Žádosti a příloh a naplnění kritérií přijatelnosti specifikovaných dle příslušné Fiche, následně sekretariát MAS písemně informuje žadatele a to do 5 pracovních dnů. Administrátor a manažer připravují projekty pro posouzení komisí, která projekty obdruje. Projekty, které splňují kriteria přijatelnosti, bude hodnotit výběrová komise na svém zasedání - seřadí Žádosti dle počtu získaných bodů sestupně, provede výběr a zhotoví seznam vybraných a nevybraných žádostí a tento seznam předá ke schválení Radě MAS. Rada pak spolu s kontrolní komisí provede celkovou kontrolu výběru, případně písemně požádá o vysvětlení bodování určitých projektů. Samotná realizace se odehrává podepsáním tzv. „Dohody o poskytnutí dotace v rámci PRV“, kde je uveden i termín realizace projektu a to nejdéle do 18 až 36 měsíců, jak jsme již zmínili dříve. Proplácení pak probíhá na základě „Žádosti o proplacení finančních výdajů projektu“, kterou příjemce opět předkládá na sekretariát MAS. Teprve poté (je – li vše v pořádku) příjemce dotace předkládá a podepisuje Žádost o proplacení před pracovníkem RO SZIF. Samozřejmostí je provádění kontrol a monitoring, které jsou uskutečňovány manažerem a to minimálně jednou za dva měsíce. Z každé kontroly se pořizuje zápis. MAS Strážnicko si stanovilo 8 hlavních monitorovacích kritérií (viz kapitola 3.10.4) a u každého kritéria (indikátoru) se sleduje jejich význam pro dílčí a celkový rozvoj, náročnost jejich splnění, udržitelnost a přínos pro projekt a jeho okolí.

5 ZÁVĚR

Diplomová práce byla věnována zhodnocení spolupráce místních akčních skupin, konkrétně jsme pak v praxi zkoumali spolupráci místní akční skupiny Strážnicko nacházející se na Jihovýchodní Moravě. Tato spolupráce je založena na kooperaci veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru při rozvoji venkova. Pod pojmem venkov si většina lidí nejspíše představí zaostálé stavení, nedostatečnou infrastrukturu a velmi omezené služby. Místní akční skupiny můžeme považovat za důležitý subjekt, který napomáhá právě rozvoji venkova, ať již v oblasti zvyšování zaměstnanosti vznikem nových pracovních míst, budováním nové či inovací stávající infrastruktury, případně kulturních a turistických památek, zlepšováním služeb občanům a mnoho dalších neméně podstatných aktivit díky prostředkům z Evropské Unie a Operačnímu programu Zemědělství v rámci Programu rozvoje venkova založeného na metodě Leader vedeného Ministerstvem zemědělství. Veškerý proces a také pravidla, které se týkají přidělení dotace z MAS, podrobně vysvětlíme a popíšeme také specifická pravidla, které si vytýčila MAS Strážnicko.

V rámci praktické části jsme se nejprve zaměřili na srovnání obcí z hlediska přidělené dotace na jednotlivé obce a jimi uskutečněné projekty díky účasti v MAS Strážnicko. Je pochopitelné, že největší město Strážnice, získalo nejvíce finančních prostředků - z celkové dotace ve výši 31 734 219 Kč tvořil příděl Strážnici 26 % (konkrétně se jednalo o 8 339 207 Kč). Na druhém místě byla překvapivě rozlohou menší obec Hroznová Lhota s 12 % (pro představu rozdíl mezi Strážnicí a Hroznovou Lhotou je 4 408 obyvatel) a na třetím místě se s 11 % umístila obec Vnorovy, spadající opět do větší kategorie. Druhou oblastí, na kterou jsme se zde zaměřili a to i v rámci našeho **vedlejšího cíle**, byla výše finančních prostředků (které MAS přidělila dané obci) připadající na jednoho obyvatele konkrétní obce v komparaci s průměrnou výší finančního příspěvku, který připadá na obyvatele celé MAS. Zjistili jsme, že průměr na obyvatele celé MAS je 1 614 Kč. Tento průměr přesáhla větší polovina všech obcí – konkrétně 66,64%. Nejvyšší finanční příspěvek na obyvatele pak vykazovala obec Žeraviny a to ve výši 3 702 Kč. Naopak nejnižší příspěvek pak vycházel na obyvatele Vnorov a to ve výši 1 141 Kč na obyvatele.

V další oblasti jsme se zaměřili na efektivnost čerpání prostředků obcemi. Porovnali jsme vynaložené náklady – tedy příspěvek za členství v MAS za každou obec ve výši 1000 Kč spolu s příspěvkem na obyvatele ve výši 7 Kč. Zjistili jsme, že podíl nákladů obcí na jim přidělené dotaci netvoří ani 1 %. Jen tento fakt je velmi příznivým signálem, že obcím

a veškerým subjektům, působícím v daném území se spolupráce a účast v MAS Strážnicko velmi vyplatí.

V další části jsme se zaměřili na jednotlivé projekty a jejich zařazení do příslušné Fiche. Zde jsme zkoumali, do které Fiche bylo zařazeno nejvíce projektů a také celkovou výši přidělených finančních prostředků, což byl i náš **hlavní cíl**. Výši těchto prostředků i jejich procentuelní čerpání jsme porovnávali z hlediska plánu (který si MAS Strážnicko sestavila ve Strategickém programu Leader v roce 2007) v porovnání se skutečností k 30. 11. 2013. Jak jsme zjistili, nejvíce projektů bylo zaměřeno (co se týče plánu i skutečnosti) na fiche č. 8 s názvem Naši lidé v akci. Z hlediska plánu mělo jít na toto Fiche 45 % všech přidělených finančních prostředků, ve skutečnosti ale čerpali toto Fiche na 47 % a celková částka byla ve výši 14 073 450 Kč. Došlo tedy k překročení plánu o 2 % (konkrétně o 598 870 Kč). Celkem bylo v této Fiche zrealizováno 38 projektů. Na druhém místě nejvíce čerpalo Fiche č. 10 s názvem Rozvoj kulturního dědictví, kde bylo opět skutečné čerpání překročeno oproti plánu o 4 % a celková dotace byla ve výši 3 833 880 Kč (navýšení je zde tedy o 2 738 485 Kč). Počet projektů v této Fiche byl 8. Největší rozdíly pak můžeme pozorovat u Fiche č. 5 - Podnikatelé pro rozvoj Strážnicka, kde se skutečné plnění snížilo o 7 % oproti plánu, Fiche č. 1 - Zdravé hospodaření v krajině, kde skutečné plnění bylo o 5 % nižší než plánované. Fiche č. 9 - Obce a spolky pro rozvoj Strážnicka naopak nebylo realizováno vůbec.

Dále jsme se zaměřili na aktivitu obcí v oblasti žádosti o projekt. Prvně jsme si rozdělili obce dle velikostních kategorií a následně srovnávali počet úspěšných a neúspěšných projektů, o které si daná obec zažádala. Jak jsme zjistili, nejúspěšnější obcí v kategorii počtu obyvatel 500 – 1000 byla Tvarožná Lhota s celkovým počtem 10 úspěšných projektů. Ačkoliv počtem obyvatel i rozlohou ji řadíme právě do druhé (menší) kategorie, v úspěšnosti čerpání prostředků díky programu LEADER je v celkovém pořadí na 3. místě a to napříč všem velikostními kategoriím. Pro názornou představu můžeme uvést, že rozdíl mezi Tvarožnou Lhotou a Strážnicí je 4 755 obyvatel, což je podstatný rozdíl. Na druhém místě se tato obec umístila i v oblasti neúspěšných projektů (kterých bylo 7). Ve velikostní kategorii 1000 – 2000 se v počtu uskutečněných projektů na shodné pozici umístily Hroznová Lhota a Sudoměřice s 8 úspěšnými projekty. Úspěšnost na 100 % dosáhly v oblasti žádostí jen tři obce a to Kněždub, Sudoměřice a Tasov - tyto obce, potažmo subjekty v těchto obcích tedy uskutečnily všechny projekty, na které si podaly žádost.

Z výsledků celkového hodnocení spolupráce MAS prováděného Ministerstvem zemědělství a Státním zemědělským intervenčním fondem je důležité uvést, že v hodnocení 130 MAS, které se dělí do 4 kategorií a které je prováděno každý rok, se MAS Strážnicko vždy (tedy v období 2008 – 2013) zařadila do nejlepší kategorie s názvem „Příkladně fungující MAS“. Hodnocení probíhalo v těchto oblastech – základní parametry a strategické dokumenty MAS, personální zajištění činnosti MAS, administrace výzev a výběr projektů v rámci SPL, integrace a rozvoj MAS, monitoring a evaluace MAS a propagace MAS.

V rámci bilance na konci roku 2013 vypracovanou kanceláří MAS bylo konstatováno, že plánované 100 % plnění indikátorů bylo realizací splněno a udržováno dokonce na 110 %. Můžeme tedy naši **hypotézu**, kterou jsme si určili v úvodu práce potvrdit.

Můžeme konstatovat, že přínos pro obce MAS Strážnicko, která vznikla v roce 2005, je značný, ať se již jedná o rozvoj jednotlivých obcí v oblastech výše zmiňovaných nebo o projekty rozsáhlejší, které budovaly obce společně a které jsou jmenovány v kapitole 4.6. Jelikož se tato forma spolupráce v období 2007 – 2013 vyznačovala velmi pozitivním efektem na rozvoji území, budou obce v této spolupráci pokračovat i v dalším období 2014 – 2020.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná literatura:

a) Knihy

- [1] GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007, 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2.
- [2] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-726-1086-4.
- [3] PEKOVÁ, Jitka a Jaroslava KADERÁBKOVÁ, *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- [4] SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba 2014*. Praha: Acha obec účtuje, 2014. 281 s. ISBN 978-80-905420-1-3.
- [5] PAJER, Jiří. *Kněždub: minulost a současnost obce*. Kněždub: Obec Kněždub, 2011, 319 s. ISBN 978-80-904622-3-6.

b) Legislativa

- [7] Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.
- [8] Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- [9] Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- [10] Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

c) Elektronické zdroje

- [11] EAGRI venkov: Místní akční skupiny. [online]. [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/>
- [12] Národní síť zdravých měst: Přehled členských municipalit - mapa. [online]. [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: http://nszm.cz/index.shtml?apc=r2087231t_10
- [13] AGRI: LEADER - budoucnost venkova 2009. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/37121/_02_Brozura_LEADER_budoucnost_venkova_2009.pdf

- [14] *Ministerstvo vnitra České republiky: Mikroregiony a místní akční skupiny* [online]. [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>
- [15] *ČSÚ: Číselník obcí s pověřeným obecním úřadem* [online]. [cit. 2014-11-]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/ciselnik_obci_s_poverenym_obecnim_uradem_\(cispou\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/ciselnik_obci_s_poverenym_obecnim_uradem_(cispou))
- [16] *Regionální informační servis: správní členění kraje.* [online]. [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/kraj-vysocina/verejna-sprava/spravni-cleneni/>
- [17] *RIS: Regionální informační servis.* [online]. [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs>
- [18] *Český statistický úřad: základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje JMK* [online]. [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/EF002BA119/\\$File/2_demograficky_v_yvoj.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/EF002BA119/$File/2_demograficky_v_yvoj.pdf)
- [19] *Aris web: Registr organizací* [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/raris/vyberyUvod.html>
- [20] *EAGRI: databáze MAS* [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/mas/Prehled/>
- [21] *Ministerstvo zemědělství: OSA IV Leader.* [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/program-rozvoje-venkova/opatreni-osy-iv/>
- [22] *MAS Strážnicko: Stanovy MAS Strážnicko.* [online]. [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=366>
- [23] *MAS Strážnicko.* [online]. [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: *MAS Strážnicko: Strategický plán LEADER.* [online]. [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=147>
- [24] *MAS Strážnicko: Pravidla SPL.* [online]. [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/files/file/MAS/MAS%20Pravidla%20SPL%20Fin2.02.pdf>

- [25] MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/files/file/MAS/MAS-SPLFinal%202007+.pdf>
- [26] MAS Strážnicko: Výroční zpráva 2013. In: [online]. [cit. 2015-03-31]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=366>
- [27] MMR: Integrovaná strategie území Strážnicka. [online]. [cit. 2015-04-09]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/1adaf3f7-1fa4-43f4-98aa-db590d4fc27c/ISU-II-analyza-problemu-a-potreb-MAS-final.pdf?ext=.pdf>
- [28] MAS Strážnicko: Výroční zpráva 2008. [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=306>
- [29] MAS Strážnicko: Výroční zpráva 2009. [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=327>
- [30] MAS Strážnicko: Výroční zpráva 2010. [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=332>
- [31] MAS Strážnicko: Výroční zpráva 2011. [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=346>
- [32] MAS Strážnicko: Výroční zpráva 2012. [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=355>
- [33] MAS Strážnicko: Realizace projektů MAS Strážnicko 2007 - 2013 dle obcí. [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=362>
- [34] MAS Strážnicko: Realizace projektů MAS Strážnicko 2007 - 2013 dle Fiche. [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=361>
- [35] MAS Strážnicko: Zásobník projektů 2014 - 2020. [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=364>
- [36] Ministerstvo zemědělství: Program rozvoje venkova 2007 - 2013. [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/>

d) Interní dokumenty

[37] Pravidla realizace SPL MAS Strážnicko

[38] Strategický plán MAS Strážnicko, „STRÁŽNICKO je i Váš kraj“

SEZNAM ZKRATEK

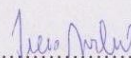
DSO	Dobrovolný svazek obcí
DPH	Daň z přidané hodnoty
ČOV	Čistička odpadních vod
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
GIZ	Přeshraniční impulzní centra
LEADER	Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku
ISRÚ	Integrovaná strategie rozvoje území
MA21	Místní Agenda 21
MAS	Místní akční skupina
Mze	Ministerstvo zemědělství
NS MAS	Národní síť místních akčních skupin
NSZM ČR	Národní svaz zdravých měst České republiky
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP RVMZ	Operační program rozvoje venkova a multifunkční zemědělství
POV	Program obnovy venkova
PPP Public	Private Partnership
PRV	Program rozvoje venkova
RO SZIF	Regionální odbor Státního zemědělského intervenčního fondu
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SMS ČR	Sdružení místních samospráv České republiky
SPL	Strategický plán LEADER
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. dubna 2015

Bc. Irena Mrkvová

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Členská základna místních akčních skupin v České republice k 10. 3. 2015

Příloha č. 2 : Základní charakteristické údaje o obcích v MAS Strážnicko

Příloha č. 3: Geografické určení MAS Strážnicko

Příloha č. 4: Přehled a popis jednotlivých Fiche MAS Strážnicko

Příloha č. 5: Nejvýznamnější projekty MAS Strážnicko na období 2014 - 2020

Příloha č. 1 Členská základna místních akčních skupin v ČR

Obrázek č. 1 Grafické znázornění místních akčních skupin ČR

Zdroj: Převzato z internetových stránek NS MAS, dostupné z:
http://nsmas.cz/content/uploads/2012/03/clenove-NS-MAS_2015.jpg

Příloha č. 2 Charakteristika obcí MAS Strážnicko

Tabulka 2.1 Základní charakteristiky MAS Strážnicko

Obec	Počet obyvatel	Katastrální plocha (ha)	Obec s pověřeným obecním úřadem	Obec s rozšířenou působností	Znak obce
Hroznová Lhota	1 265	905	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou	
Kněždub	1 124	1 609	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou	
Kozojídky	510	292	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou	
Petrov	1 336	1 165	Hodonín	Hodonín	
Radějov	835	2 411	Strážnice	Veselí nad Moravou	
Strážnice	5 673	3 141	Strážnice	Veselí nad Moravou	
Sudoměřice	1 258	933	Hodonín	Hodonín	
Tasov	546	637	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou	
Tvarožná Lhota	918	1 746	Strážnice	Veselí nad Moravou	
Vnorovy	3 030	1 688	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou	
Žeraviny	198	231	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou	

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů na RIS: Regionální informační servis. [online]. [cit. 2015-03-19].

Dostupnéz: <http://www.risy.cz/cs>

Obr. č. 3.5 Mapa MAS Strážnicko

Zdroj: Převzato z internetových stránek MAS Strážnicko, dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/about.asp>

Příloha č. 4 Přehled a popis jednotlivých Fiche MAS Strážnicko

Tab. č. 4.1 Charakteristika jednotlivých Fiche MAS Strážnicko

Fiche	1
	Fiche se zaměřením na zemědělství a krajinu Strážnicka
	1 /I. Zdravé hospodaření v krajině
Žadatel	zemědělec dotace až (40) 60% dle velikosti podniku
Cíl	Stabilizovat intenzivně využívanou krajinu centrální oblasti Strážnicka modernizací a diversifikací zemědělské činnosti.
Popis:	Obnovit rozvoj malých zemědělských farem, které dnes téměř vymizely a které byli historicky hlavními tvůrci zemědělské krajiny vč. zázemí pro agroturistiku.
Hlavní opatření	Modernizace zemědělských podniků, stavby a technologie v živočišné a rostlinné výrobě.
Vedlejší opatření	Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
Popis:	Inovace, diverzifikace v zemědělství vč. marketingu
	Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v zemědělství

Fiche	2
	Fiche se zaměřením na zemědělství a krajinu Strážnicka
	I b Podpora mladých zemědělců
Žadatel	Začínající zemědělec do 40 let; 100% dotace cca 1,1 mil Kč
Cíl	Podpořit mladé zemědělce pro rozvoj trvale udržitelného zemědělství oblasti Strážnicka - modernizací a diversifikací zemědělské činnosti.
Popis:	Individuelní projekt splňující cíl. Nutno hodnotit pro posuzování kritéria přijatelnosti „inovace“:
Hlavní opatření.	Zahájení činnosti mladých zemědělců

Fiche	3
	Fiche se zaměřením na lesnictví a krajinu Strážnicka
	3 / II Les pro lidi a pro přírodu
Žadatel	vlastníci a nájemci lesů v nich hospodařící, dotace de minimis do 100%
Cíl	Harmonizovat péči o lesní porosty v Bílých Karpatech i Pomoraví, které mají v jádrových porostech vysokou druhovou rozmanitost a jsou cenné z celorepublikového hlediska
Hlavní opatření	Lesnická infrastruktura
Popis:	Výstavba, rekonstrukce a celkové opravy lesních cest, zařízení upravujících vodní režim v lesích, a ostatních infrastrukturních objektů a zařízení sloužících lesnímu hospodářství.
Vedlejší opatření	Neproduktivní investice v lesích, dotace de minimis.
Popis:	Podpora společenských funkcí lesů - ochrana biologické rozmanitosti, ochrana kulturních a přírodních památek, naučné stezky, odpočívadla

Fiche	4
	Fiche se zaměřením na celkový rozvoj venkova Strážnicka
	4 / III a Zemědělci pro rozvoj Strážnicka
Žadatel	zemědělec s min. 2 letou praxí do velikosti mikropodniku; až 60% dotace
Cíl	Obnovit rozvoj malých zemědělských farem, které dnes téměř vymizely a které byli historicky hlavními tvůrci zemědělské krajiny Strážnicka vč. zázemí pro agroturistiku, u větších podniků podpořit diversifikaci služeb ve vazbě na místní potřeby
Hlavní opatření	OP III.1.1, Diversifikace činnosti nezemědělské povahy
Popis:	Diverzifikace činností nezemědělské povahy – výroba, agroturistika, řemesla a ekologické projekty: výstavba a modernizace zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv, kotelny a výtopny vč. výroby elektřiny a tepla
Vedlejší opatření	Založení porostů rychle rostoucích dřevin pro energetické využití
Popis:	Zakládání porostů rychle rostoucích dřevin pro diversifikaci ekonomiky i zlepšení péče o prostředí
Vedlejší opatření	OP III.1.3; Rozvoj turistické vybavenosti, infrastruktury a služeb
Popis:	Rozvoj turistické vybavenosti, infrastruktury a služeb - ubytování a sport, stezky

Fiche	5
	Fiche se zaměřením na celkový rozvoj venkova Strážnicka
	Podnikatelé pro rozvoj Strážnicka
Žadatel	začínající podnikatel až mikropodnik ; až 60% dotace
Cíl	Podpora drobného podnikání v zemědělské, průmyslové sféře i sféře služeb ve vazbě na tradiční potenciály se zaváděním inovací se synergickým efektem.
Hlavní opatření	OP III 1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje
Popis:	Rozvoj podnikání na Strážnicku, zajištění výroby zvláště místních produktů – nápoje, potraviny, řemeslné výrobky, sériové výroby, obchodní služby apod.
Vedlejší opatření	OP III.1.3 Rozvoj turistické vybavenosti, infrastruktury a služeb
Popis:	Rozvoj turistické vybavenosti, infrastruktury a služeb - ubytování a sport, stezky

Fiche	6
	Fiche se zaměřením na celkový rozvoj venkova Strážnicka
	III c. Strážnicko na kole, na koni a na lyžích
Žadatel	NNO, SPO, začínající podnikatel a zemědělec, až 90% dotace nezakládající veřejnou podporu
Cíl	Podpora různorodých aktivit pro rozvoj turistiky i sféry služeb na Strážnicku ve vazbě na tradiční potenciály se zaváděním inovací se synergickým efektem
Hlavní opatření	OP III.1.3 Rozvoj turistické vybavenosti, infrastruktury a služeb
Popis:	tvorba pěších, lyžařských, vinařských, hipo stezek (mimo cyklo) a doprovodné návštěvní infrastruktury (tabule, značky, odpočinková místa) včetně doprovodné turistické infrastruktury v ubytování a stravování, výsadby zeleně na nelesní půdě
Vedlejší opatření	OP III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic
Popis:	Stavba a obnova budov, komunikací, technických sítí a zařízení, veřejných ploch a zeleně, včetně zpracování dokumentací.
Vedlejší	I.2.4.2. Neproduktivní investice v lesích dotace de minimis do 90%

opatření	
Popis:	Podpora společenských funkcí lesů - ochrana biologické rozmanitosti, ochrana kulturních a přírodních památek, naučné stezky, odpočívadla

Fiche	7
	Fiche se zaměřením na celkový rozvoj venkova Strážnicka
	III. d. Strážnicko - cíl turistů
Žadatel	zemědělec, začínající podnikatel až 60% dotace
Cíl	Podpora rozvoje zázemí pro návštěvníky Strážnicka ve vazbě na tradiční potenciály se zaváděním inovací se synergickým efektem
Hlavní opatření	OP III.1.3 Rozvoj turistické vybavenosti, infrastruktury a služeb
Popis:	ubytování, stravování a sport, tvorba pěších, lyžařských, vinařských, hipostezek (mimo cyklo) a doprovodné návštěvnické infrastruktury
Vedlejší opatření	III.2.2 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví, venkova; pravidlo de minimis
Popis:	Obnova, údržba a zhodnocení kulturního dědictví včetně stálých expozic a muzeí

Fiche	8
	Fiche se zaměřením na celkový rozvoj venkova Strážnicka
	III e. Naši lidé v akci
Žadatel	obce, NNO, SPO, Církev, až 90% dotace
Cíl	Rozvinout tradiční potenciál spolků, sdružení, jednotlivců, jejich aktivity mají na strážnickém Slovácku velkou šíři a hluboké tradice. Realizovat činnosti s důrazem na rozvoj aktivit a zapojení mladých lidí a zvýšení aktivit žen. Pro rozvoj použít inovativní metody se synergickým efektem (např. multifunkční zařízení).
Hlavní opatření	OP III.2.1.2 Občanské vybavení a služby
Popis:	Stavba a obnova budov, materiální a technické zázemí pro rozvoj folklorních, kulturních a sportovních aktivit, aktivity mladých lidí a spolků, zajištění služeb potřebným apod. Podpora celoživotního a mimoškolního vzdělávání, informační technologie a centra s ICT.
Vedlejší opatření	OP III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic
Popis:	Stavba a obnova komunikací, technických sítí a zařízení, veřejných ploch a zeleně, včetně nákupu techniky a zpracování dokumentací
Vedlejší opatření	OP III.1.3 Rozvoj turistické vybavenosti, infrastruktury a služeb
Popis:	tvorba pěších, lyžařských, vinařských, hipostezek (mimo cyklo) a doprovodné návštěvnické infrastruktury (tabule, značky, odpočinková místa) včetně doprovodné zeleně na nelesní půdě

Fiche	9
	Fiche se zaměřením na celkový rozvoj venkova Strážnicka
	III f. Obce a spolky pro rozvoj Strážnicka
Žadatel	obce, NNO, SPO, Církve, až 60% dotace
Cíl	Realizovat investiční projekty na ekonomickou podporu rozvoje obcí , spolků, sdružení, jednotlivců, jejich aktivity mají na strážnickém Slovácku. Realizovat činnosti s důrazem na rozvoj aktivit a zapojení mladých lidí a zvýšení aktivit žen. Pro rozvoj použít inovativní metody se synergickým efektem (např. multifunkční zařízení).
Hlavní opatření	III.2.1.2 Občanské vybavení a služby
Popis:	Stavba a obnova budov, materiální a technické zázemí pro rozvoj folklorních, kulturních a sportovních aktivit, aktivity mladých lidí a spolků, zajištění služeb potřebným apod. Podpora celoživotního a mimoškolního vzdělávání, informační technologie a centra s ICT
Vedlejší opatření	OP III.2.1.1 Obnova a rozvoj vesnic
Popis:	Stavba a obnova komunikací, technických sítí a zařízení, veřejných ploch a zeleně, včetně zpracování dokumentací.
Vedlejší opatření	OP III.1.3 Rozvoj turistické vybavenosti, infrastruktury a služeb
Popis:	tvorba pěších, lyžařských, vlnářských, hipostezek (mimo cyklo) a doprovodné návštěvnické infrastruktury (tabule, značky, odpočinková místa) včetně doprovodné zeleně na nelesní půdě

Fiche	10
	Fiche se zaměřením na celkový rozvoj venkova Strážnicka
	III g. Rozvoj kulturního dědictví
Žadatel	obce, NNO, SPO, Církve, až 90% dotace
Cíl	Rozvinout tradiční potenciál spolků, sdružení, jednotlivců, jejich aktivity ve vazbě na kulturní dědictví mající na strážnickém Slovácku velkou šíři a hluboké tradice. Realizovat činnosti s důrazem na rozvoj aktivit a zapojení mladých lidí a zvýšení aktivit žen. Pro rozvoj použít inovativní metody se synergickým efektem (např. multifunkční zařízení).
Hlavní opatření	III.2.2 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví, venkova; pravidlo de minimis;
Popis:	Obnova, údržba a zhodnocení kulturního dědictví včetně stálých expozic a muzeí , studie a programy obnovy
Vedlejší opatření	III.2.1.2 Občanské vybavení a služby
Popis:	Stavba a obnova budov, materiální a technické zázemí pro rozvoj folklorních, kulturních a sportovních aktivit, aktivity mladých lidí a spolků, zajištění služeb potřebným apod. Podpora celoživotního a mimoškolního vzdělávání, informační technologie a centra s ICT
Vedlejší opatření	III.1.3

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů MAS – Strategie plánu LEADER dostupné z MAS Strážnicko: Dokumenty. [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=147>

Příloha č. 5 Nejvýznamnější projekty MAS Strážnicko na období 2014 - 2020

Tab. č. 5.1 Přehled plánovaných projektů MAS Strážnicko na období 2014 – 2020

Projekt	Hodnota	Obec
Ekologické projekty Žerotín, luční hospodaření	7 500 000	MAS Strážnicko
Obnova chovu krav v ZD Kněždub	5 000 000	Kněždub
Úprava lesních cest s odpočívadly	7 000 000	Obce, vlastníci a nájemci lesů
Zpracování dřevní hmoty na biopaliva	18 000 000	Obce, vlastníci a nájemci lesů
Rozšíření turistických služeb	4 000 000	Radějov
Přístaviště Baťův kanál	6 500 000	Strážnice
KD Strážničan	5 000 000	Strážnice
Turistický areál u Výklopníku	5 500 000	Sudoměřice
Školní zahrady Strážnicka	7 000 000	OU, DSO
Zdravotní středisko Strážnice	22 000 000	Strážnice
Společenské centrum	18 000 000	Petrov
Spol centrum Panský dům	20 000 000	Sudoměřice
Sportovní kemp	5 500 000	Hroznová Lhota
Úpravy veřejného prostranství	15 000 000	Strážnicko
Zastřešení amfiteatru Zahrada	7 000 000	Strážnice

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentu Zásobník projektů MAS Strážnicko, dostupné z:
<http://www.straznicko-mas.cz/det.asp?ID=364>